

Balatonőszöd Község Polgármestere

8637 Balatonőszöd, Szabadság u. 89.

Tel/Fax : 84 / 360-312

E-mail: balatonoszod@gmail.hu

Hivatali kapu neve: BOSZOD

KRID: 540004377

ELŐTERJESZTÉS

Készült: Balatonőszöd Község Önkormányzat Képviselő-testületének **2025. november 27.** napján tartandó **nyilvános** ülésére

Tárgy: **Előterjesztés Balatonőszöd Község Önkormányzat 2025-2030 évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról**

Előterjesztő: Antal János polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv) 31. §-a rendelkezik arról, hogy

- Magyarország települési önkormányzatainak ötévente, **öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (a továbbiakban: HEP) kell elfogadniuk, melyet két évente felülvizsgálnak a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján**
- A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, **pályázati úton odaitélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.**

A HEP célja a településen élő hátrányos helyzetű csoportok, azon belül elsősorban a nők, romák, gyermekek, idős emberek, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők helyzetének feltérképezése, és a feltárt problémák komplex kezelésére szolgáló (más települési programokkal összehangolt) **Intézkedési Terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködés kialakításával.**

Az Intézkedési Tervben az önkormányzat az egyes célcsoportok tekintetében, esélyegyenlőségi területenként megnevezi a feltárt problémát, bemutatja az egyes intézkedési feladatokat, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, a végrehajtáshoz szükséges legfontosabb erőforrásokat, a végrehajtás ütemezését, felelősét, a feladat megvalósításában résztvevő személyeket, szervezeteket, intézményeket.

Balatonőszöd település vonatkozásában a 2025-2030 évekre vonatkozó Intézkedési területek részletesebb kifejtése az előterjesztés mellékleteként csatolt Helyi Esélyegyenlőségi Program 72. oldalától kezdődően olvasható.

A feladatok megvalósítására végső határidőként 2030. május 31. napja lett betervezve.

Mostanra esedékessé vált egy új, ötéves időtartamra szóló program elkészítése, mivel a 2020-ban készült HEP **2025. november 30. napjáig érvényes.**

Mindezek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, annak megállapítását és elfogadását, hogy a 2025-2030. évi HEP és Intézkedési Tervének áttekintése megtörtént, annak helyzetelemzési része jelenleg is helytálló, az Intézkedési Tervében megfogalmazott feladatokon nem kíván módosítani.

Határozati javaslat:

Balatonőszöd Község Önkormányzat Képviselő-testülete megállapítja, hogy a 2025-2030. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) és Intézkedési Tervének áttekintése, elfogadása megtörtént azzal a megállapítással, hogy annak Helyzetelemzési része helytálló, az Intézkedési Tervében megfogalmazott feladatokkal egyetért, azokat elfogadja.

Felelős: Antal János polgármester

Határidő: értelem szerint, azonnal

Balatonőszöd, 2025. november 20.

Antal János
polgármester

Jóváhagyta: Dr. Glöckler Ferenc
jegyző

Az előterjesztést készítette: Pajor-Tüske Klaudia s.k.
Igazgatási ügyintéző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Balatonőszöd Község Önkormányzata

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	72
1. A HEP IT részletei.....	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	72
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
3. Megvalósítás.....	81
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	81
3.2 A megvalósítás folyamata.....	81
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	84
3.4 Nyilvánosság.....	84
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	85
4. Elfogadás módja és dátuma.....	86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Balatonőszöd Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somogy megye északi részén, a Külső-Somogyi dombvidék területén, a Balaton déli partjának közepén terül el. Szomszédos települések: keletről: Balatonszárszó, nyugatról: Balatonszemes, délkeletről: Szólád, délnyugatról: Teleki községek.

Megközelítése: autóval közvetlenül a 7-es főútról, vagy az 2005-ben átadott M7-es autópályáról külön lehajtóval és körforgalommal, amely a falutól keletre ágazik le a sztrádáról. A legközelebbi vasútállomás Balatonszemesen van, amely a településtől mintegy 2 km-re, illetve Balatonszárszón található, amely a falu központjától 4 km-re van. A 7-es főúttól délre főleg családi lakóházak, míg északra az ún. üdülőövezet található. Parti sávja kb. 2 km, ebből azonban csak alig több, mint 500 m a szabad partrészt. A település mély fekvésű. Az autópályáról is jól látható az utóbbi 10 évben víz alá került - korábban mezőgazdaságilag művelt - mintegy 20 hektár terület, új élőhelyévé válva a víziállatoknak. Az utóbbi években több új településrész - főleg az üdülőövezetben - alakult, beépítésük folyamatos.

Balatonőszöd 592 fős somogyi település a Balaton déli partján, Balatonszárszó és Balatonszemes között.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A falu 900 éves, de a régészeti leletek azt bizonyítják, hogy már időszámításunk előtt 3000 évvel települtek ide emberek. A római korból származó és a népvándorlás kori tárgyi emlékek is arra utalnak, hogy a hely alkalmas volt a letelepedésre.

Első ismert okleveles említése 1082-ből származik "praedium Euschud" alakban. 1229-ben már "villa Euseed" formában írtak róla, ekkor a székesfehérvári káptalan birtoka volt. A fentiek szerint a XI. században még majorság-szerű település Őszöd, s a XIII. századra emelkedett falu rangjára. A nyelvészek szerint az "Őszöd" alak egyszerű személynév, valószínűleg a település első tulajdonosától származott át a falura.

Az 1332-37-es pápai tizedjegyzékből tudjuk, hogy Őszöd egyházas hely volt, később is többször említik a karádi esperesség szőládi plébániájának filiájaként.

A falu 1541-42-ben török kézbe kerül, 1599-ig a tihanyi vár tartozékeként tartják nyilván. Egy török kincstári fejadó lajstrom 6 házat említ, a hódoltság megszűnését követően a falu lassan újra benépesül, de még 1715-ben is csak 4 házat írnak össze a településnek. Valószínű, hogy Őszöd ekkor foglalta el a mai helyét, hiszen a török a mai temető környéki települést teljesen elpusztította.

Annak ellenére, hogy a falu túlnyomó része egyházi birtok volt, a reformációt követően sokan tértek át a protestáns hitre. A református gyülekezetre vonatkozó első adat 1623-ból származik. Egy 1749-es egyházlátogatási jegyzőkönyv alapján a 198 lakos 24%-a katolikus, a többi református ill. evangélikus.

Jelentős szerepet játszott a falu az ellenreformáció idején, az üldöztetések ellenére itt gyakorolhatták vallásukat a reformátusok. Ebben az időben a szomszédos településekről is ide jártak istentiszteletre a hívek. Köszönhető volt ez annak, hogy a templom és lelkészlakás a protestáns Vázsonyi család birtokán volt, és így nem vehették el vagy rombolhatták le, mint másutt.

Döntő fordulat volt a falu életében 1807, amikor I. Ferenc császár a piarista rendnek adományozta az egyházi birtokokat. Innentől kezdve a Kegyes Tanítórend egészen 1945-ig meghatározó szerepet töltött be Őszöd életében. Egységes birtokszerkezetet hozott létre, birtokain korszerű gazdálkodást folytatott, a gabonatermesztés és állattenyésztés eredményei mellett kiváló minőségű borok születtek az uradalmi pincében, de foglalkoztak erdészettel, halászáttal is.

Balaton-parti területeit 1929-től parcellázta fel a rend, itt alakult ki az őszödi fürdőtelep, és itt építtette fel kápolnáját 1935-ben a Balatonőszödi fürdőegyesület.

Az 1945 utáni időszakban a település rövid ideig volt önálló, később a Balatonszemesei Községi Tanácshoz, majd a Balatonszárszói Nagyközségi Közös Tanácshoz tartozott, egészen 1990-ig.

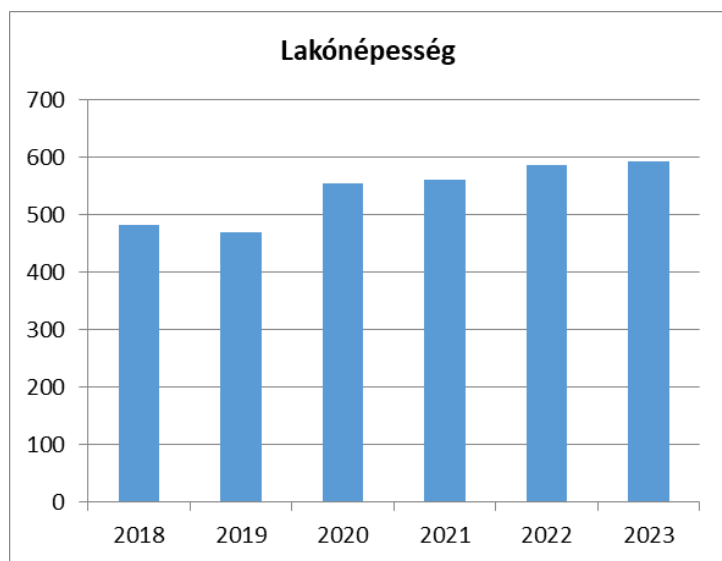
Az 1990 őszi megválasztott képviselő-testület döntését követően a falu önálló Polgármesteri Hivatalt hozott létre 1991 januárjától, és működtette 2008 decemberéig.

2009 január elsejével hozta létre a két település képviselő-testülete Balatonszemes Balatonőszöd Községek Körjegyzőségi Hivatalát, majd 2013.01.01-től a Balatonszemesei Közös Önkormányzati Hivatalalt. A közös hivatal központja Balatonszemes, Balatonőszödon ügyfélszolgálati iroda működik.

Közvetlen Balaton parti szakasszal rendelkezik ugyan a falu, de jelenleg ennek több mint kétharmada zárt. A fennmaradó részen található a szabad strand.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	481	bázis év
2019	469	97,51%
2020	555	118,34%
2021	561	101,08%
2022	586	104,46%
2023	592	101,02%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

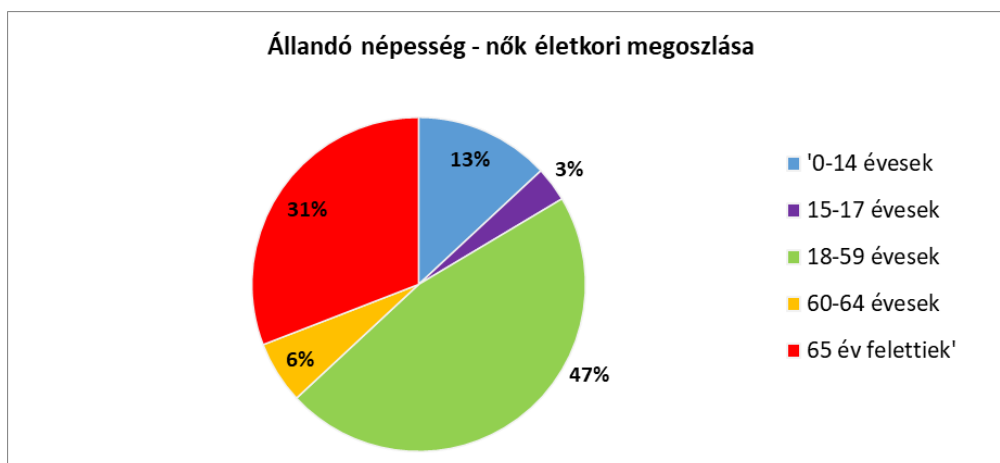
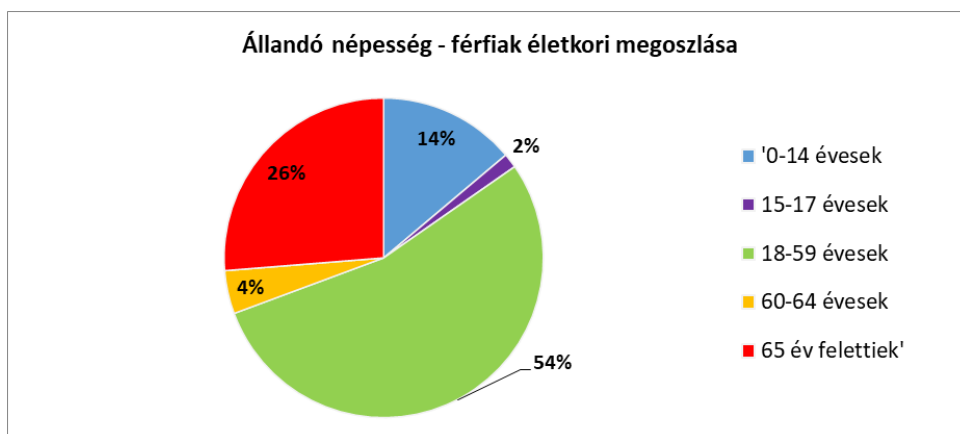
A lakónépesség a településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel rendelkező személyeket jelenti. Az adott lakóhelyen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe.

A település lakónépessége 592 fő, állandó lakóinak száma 572 fő. A vizsgált időszakban a lakónépesség száma emelkedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	274	298	572	47,90%	52,10%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	39	77	6,64%	6,82%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	10	14	0,70%	1,75%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	148	139	287	25,87%	24,30%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	12	18	30	2,10%	3,15%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	72	92	164	12,59%	16,08%

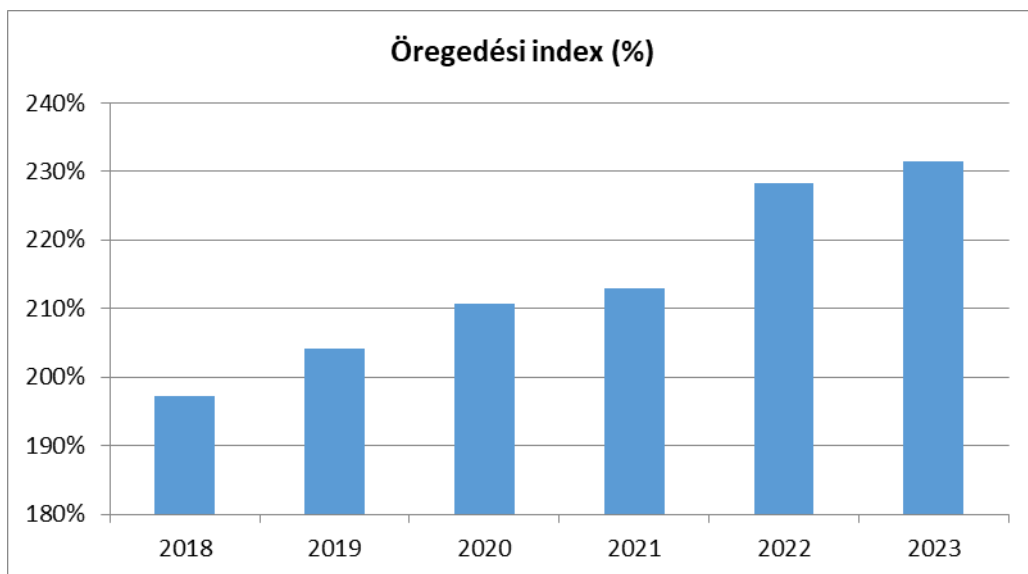
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népességnek a 52,10 %-a nő, 47,90 %-a férfi. Összességében a női lakosok száma magasabb, viszont a 18-59 éves aktív korú lakosságban több a férfi. A településen az aktív korú lakosok száma a legmagasabb. A 65 év felettiek számarányát vizsgálva az tapasztalható, hogy lényegesen magasabb az időskorú nők száma. Sok tehát az egyedülálló, főként özvegy nő. A 60 év feletti lakosok száma több mint kétszerese a 0-17 éves lakosság számának.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	144	73	197,26%
2019	147	72	204,17%
2020	158	75	210,67%
2021	164	77	212,99%
2022	169	74	228,38%
2023	169	73	231,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

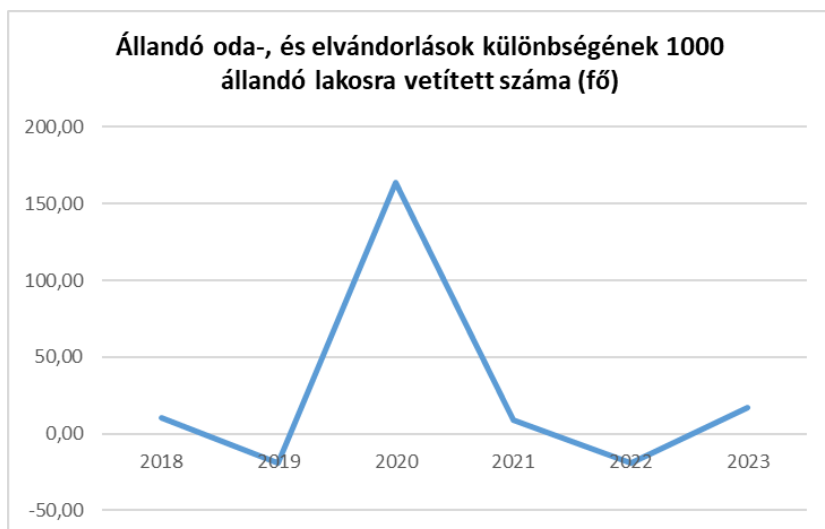
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 évalattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 fölött van, akkor a településen a 65 év felettiiek vannak többen.

Az öregedési index 2018-ban: 197,26 %, 2019-ben: 204,17 %, 2020-ban: 210,67 %, 2021-ben: 212,99 %, 2022-ben: 228,38 %, 2023-ban: 231,51%.

A település tehát előregedő, amely esélyegyenlőségi szempontból úgy értelmezhető, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	10,40
2019	-18,95
2020	164,06
2021	8,96
2022	-19,18
2023	16,98

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-8,32
2019	-8,42
2020	-5,86
2021	-7,17
2022	-13,95
2023	-8,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások esetében látható, hogy változó az egyenleg. 2020-ban volt legmagasabb a pozitív mutató, azaz akkor volt a legmagasabb a településre vándorlók száma a vizsgált időszakban.

A természetes szaporodási adatokat figyelembe véve megállapítható, hogy Balatonőszödön magasabb a halálozások száma, mint az élve születéseké. Ezek az adatok is mutatják, hogy elöregedő a település szerkezete.

E társadalmi, demográfiai tényezők hatásának következtében egyre inkább növekszik az állami gondoskodás szerepe. A fiatalok megtartása a település jövőjének és fejlődésének fontos eleme. A település legfontosabb feladata a népességmegtartó képesség erősítése, az elvándorlás megakadályozása, mely alapot teremthet a jövőbeni fejlesztéseknek. A település népességmegtartó erejét meghatározó módon a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás bővítése tudja növelni. A település lakhatósága, a lakosok identitásérzetének nélkülözhetetlen eleme a közbiztonság és a társadalmi stabilitás.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Önkormányzatunk folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonőszöd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat az országos szabályozás szerint alakította ki saját szabályozását, ezáltal megvan a helyi esélyegyenlőségi célok eléréséhez szükséges jogszabályi környezet.

Költségvetési koncepció: A koncepcióban a következő évre vonatkozóan átfogóan tervezésre kerülnek az egyéb tervek mellett a szociális juttatások. E dokumentum, valamint az ebben foglaltak alapján kidolgozott éves költségvetési rendeletben kerülnek megjelölésre és számszerűsítésre az adott évben megvalósítandó fejlesztések.

Gazdasági program: Azt a célkitűzést szolgálja, hogy egy előre kidolgozott terv, program alapján legyenek konkrét célmeghatározások, ennek mentén keres az Önkormányzat pályázati lehetőségeket, egyéb forrást a megvalósításhoz. Gyakran egy gazdasági program tartalmazza az esélyegyenlőség szempontjából érintett területek hiánykompenzációját, például az akadálymentesítés, az egészségügy, a szociális ellátás, az idősgondozás területén, de természetesen más számtalan területet érinthet. Adott évre vonatkozó megvalósítandó elemei a költségvetési koncepcióban, illetve a költségvetési rendeletben jelennek meg.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Forrás: Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november)

Településrendezési eszközök

Az önkormányzat a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látja el.

Településrendezési terv – A magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény (továbbiakban: Méptv.) 22. § (1) bekezdése alapján a települési *önkormányzat*, fővárosban a kerületi *önkormányzat*, illetve a fővárosi *önkormányzat* által közvetlenül igazgatott terület tekintetében és a törvényben meghatározott egyéb esetekben a fővárosi *önkormányzat* – a Magyarország helyi *önkormányzatairól* szóló törvényben meghatározott településfejlesztési és településrendezési feladat részeként – meghatározza a helyi településrendezési és építési követelményeket, a településképi követelményeket és azok érvényesítésének eszközeit, ennek keretében az építményekben létesíthető rendeltetések körét is megállapítja. (2) bekezdés a) pontja alapján a települési *önkormányzat* képviselő-testülete a fenti feladatainak keretében településfejlesztési tervet, kézikönyvet és helyi építési szabályzatot fogad el, meghatározza a helyi értékvédelem tárgyait és helyi szabályait, továbbá gondoskodik azok szükséges módosításáról, valamint a helyi építészeti örökség elemeit védetté nyilvánítja és védettségüket megszünteti.

Településfejlesztési terv: a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm.rendelet 10. § (1) bekezdése szerint a fejlesztési terv a település jövőképeinek meghatározása mellett, a település fejlődésének meghatározására rögzíti azokat a rövid, közép- és hosszú távú célokat, feladatokat, településfejlesztési akciókat, fejlesztéseket, intézkedéseket, amelyeket a település a tervszerű, fenntartható és gazdaságos fejlődése és üzemeltetése érdekében megvalósítana. Ugyanezen szakasz 11. § (1) bekezdése kimondja, hogy a helyi építési szabályzat és a kerületi építési szabályzat (a továbbiakban együtt: helyi építési szabályzat) a fejlesztési tervvel összhangban készül.

Balatonőszöd Község Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében Balatonőszöd Község Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Balatonőszöd Község Önkormányzata közhatalmi és közigazgatási feladatait a Balatonszemesi Közös Önkormányzati Hivatal révén, közös hivatali megállapodás keretében látja el. A hivatali működés révén közvetlen kapcsolata van Balatonszemes településsel. Az említett település mellett a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás tagjaként, intézményfenntartás és szolgáltatásszervezés területen közvetlen kapcsolata van Balatonszárszó, Szólád, Teleki, Kötöcs, Nagycsepely, Balatonföldvár, Kereki, Pusztaszemes, Bálványos, Szántód és Kőröshegy településekkel. Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr óvoda és mini bölcsőde Intézményfenntartó Társulás tagjaként szorosabb munkakapcsolat fűzi Balatonszemes és Somogytúr Önkormányzatához. Balatonszárszói Óvodafenntartó Társulás tagjaként szorosabb kapcsolat fűzi Balatonszárszó Önkormányzatához.

A Siófoki Járás tagjaként, szervesen kapcsolódik, mint középszintű központhoz, Siófok városhoz – középiskolák, foglalkoztatási osztály, földhivatal, városi bíróság. Rendőrkapitányság Siófokon működik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH - -népszámlási adatok
- TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer) – KSH területi adatok rendszere
- TeIR- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- TeIr - Szociális ágazat adatai
- TeIR - önkormányzati adatok
- önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés.
- önkormányzati és egyéb intézmények saját adatgyűjtése

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkozik meg, és ezáltal súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában (is) jelentkezik.

A mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, amelyeknek ugyan van közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől is függetlenül sokkal inkább terhelt az őket érő diszkrimináció miatt.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – 2030. a társadalmi felzárkózás esélyeinek javítása szempontjából két kulcsfontosságú célcsoportra fókuszál: a mélyszegénységben élőkre (különös tekintettel a romákra) és a gyermekekre.

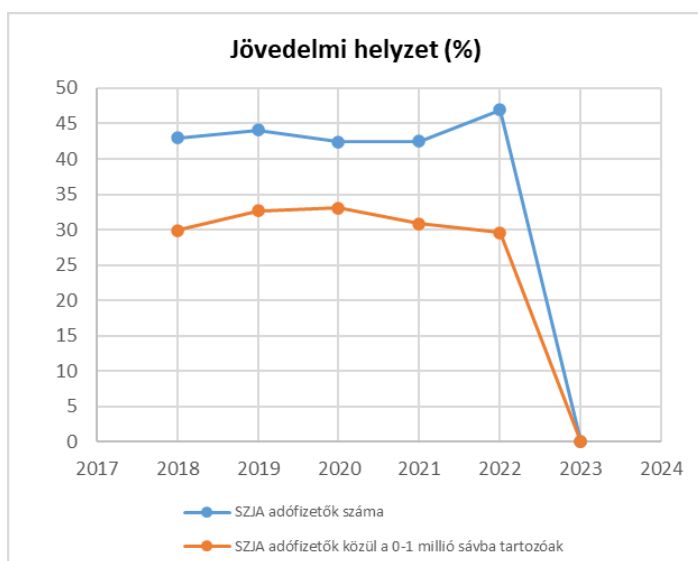
„A roma gyermekek és családok aránya a válságövezetekben hosszú ideje magasabb az országos átlagnál, ezért ezt sok szakember azonosítja a térség szociális problémáival. Miközben a romák között igen magas a mélyszegénységben élők aránya, a szegények nagy többsége Magyarországon nem roma – már csak a roma népesség viszonylag alacsony számaránya miatt sem. A szegénységgel kapcsolatos problémák etnicizálása ugyanakkor lehetőséget teremt az előítéletek kialakulására.

Magyarország térszerkezete nagy egyenlőtlenséget mutat: a fejlettebb fővárosi, nyugati és északnyugati résszel áll szemben egy kevésbé fejlett déli és keleti, délnyugati, délkeleti, észak-keleti vidék – utóbbi térségek a felzárkózás területi célpontjai. Emellett járási szinten is meghatározóak a különbségek, amennyiben – a kedvezményezett járások besorolásához használt komplex mutató alapján – a 197 járásból 109 minősül kedvezményezett járásnak, azaz a mutató értéke nem éri el az országos átlagot. Az ország népességének 10%-a komplex programmal fejlesztendő 36, legkevésbé fejlett járásban él az ország északkeleti és déli részén, vidéki, aprófalvas térségekben, ahol a gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási mutatók kedvezőtlenek. Hatványozottan érvényesülnek az említett nemzetközi trendek, és a város-vidék különbségek tovább nőnek, eltűnőben a vidék mezőgazdasági jellege, ami végképp veszélyezteti a megélhetés gazdasági alapjait, kevés a munkahely, és a megélhetési nehézségek jelentős elvándorlást eredményeznek. Ezzel együtt a mélyszegénységben élők, az alacsony iskolai végzettségűek és a roma lakosság röghöz kötöttek élnek, társadalmi mobilitásuk jövedelmi szegénységükből adódóan alacsony, de számukra a közlekedés fejlesztése elemi szükséglet. Esetükben az alacsony munkaerő-piaci aktivitás mellett megmutatkoznak a szegénység szempontjából legmeghatározóbb társadalmi jellemzők: az alacsony iskolai végzettség, a roma származás, a családok magas gyermekszáma, rurális lakókörnyezet, illetve a gyermekszegénység (a 0-17 éveseknek már csak 22,5%-a tartozott a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek közé 2018-ban, amely jelentős, 9,1%-os javulást jelent a 2016-os értékhez képest). A javuló statisztikai adatok mellett is jelentősek a társadalmi különbségek, és jellemző a szegénység erős területi koncentrációja. A leghátrányosabb helyzetű településeken együttesen van jelen a súlyos munkanélküliség, a szociális, egészségügyi problémák, a méltatlan lakhatási körülmények, gyakran elégtelen minőségűek a köz- és humán szolgáltatások. Gyenge a közmű és közlekedési infrastruktúra. Létszámban és korszerű, naprakész tudásban is hiányos a szakember ellátottság, erőtlene a helyi közösségek. Többségében nincs működő gazdaság, gazdasági szervezetek, piaci munkalehetőségek, és alapvető probléma az emberek foglalkoztathatósága. A fentiekből is adódó, koncentrált problémák miatt egyes települések és vidékek kimaradtak az érdemi gazdasági-társadalmi fejlődésből. Folytatódik a leginkább elmaradott térségek kiürülése, amelyet a nemzetiségi arányok átrendeződése is kísér.”

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2018	42,96	29,88
2019	44,08	32,64
2020	42,45	33,05
2021	42,48	30,86
2022	46,92	29,56
2023	47,04	27,70

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

A településünkön a munkanélküliség az országos átlagtól alacsonyabb. A lakosság saját tulajdonú ingatlanokban lakik, sokan idegenforgalmi (szállásadói) kiegészítő tevékenységet végeznek.

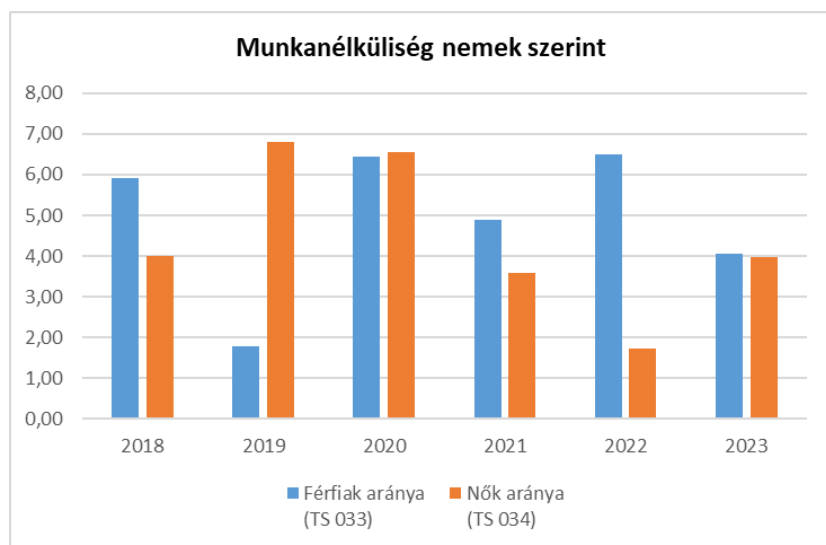
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	5,92	4,00	4,96%
2019	1,79	6,79	4,29%
2020	6,45	6,55	6,50%
2021	4,88	3,59	4,24%
2022	6,51	1,74	4,13%
2023	4,05	3,98	4,02%

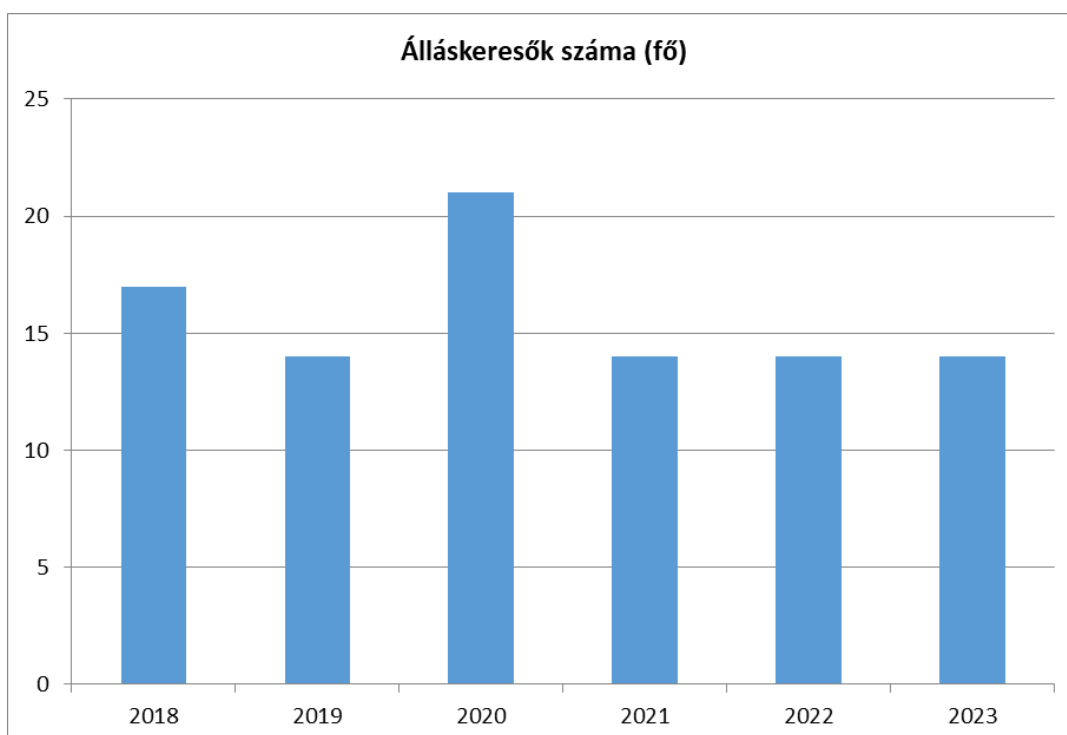
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	17	14	21	14	14	14
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	3,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	7,14%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	2,00	0,00	2,00	1,00
	%	11,76%	7,14%	9,52%	0,00%	14,29%	7,14%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	5,00	5,00	3,00	2,00	2,00
	%	11,76%	35,71%	23,81%	21,43%	14,29%	14,29%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	3,00	1,00
	%	17,65%	7,14%	4,76%	14,29%	21,43%	7,14%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	4,00	3,00	3,00	0,00	0,00
	%	17,65%	28,57%	14,29%	21,43%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	4,00	3,00	2,00	5,00
	%	11,76%	7,14%	19,05%	21,43%	14,29%	35,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	2,00	3,00	2,00	0,00
	%	11,76%	7,14%	9,52%	21,43%	14,29%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	4,76%	0,00%	0,00%	21,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	1,00	0,00	0,00	2,00	2,00
	%	17,65%	7,14%	0,00%	0,00%	14,29%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

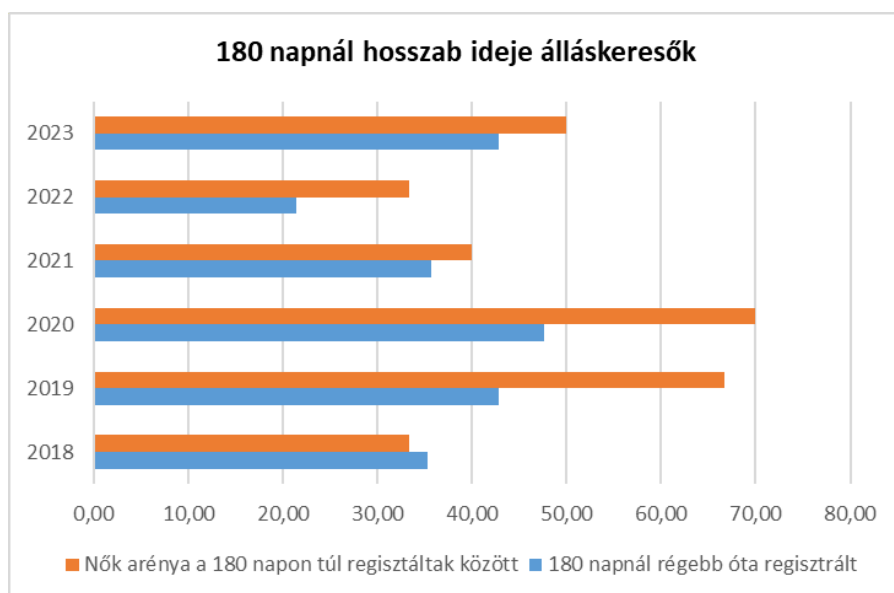

A településen nyilvántartott álláskeresők számát és azok változását a fenti grafikon mutatja. Ebből látszik, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2019-ben némi csökkenést mutatott, azonban 2020-ban ez a szám megugrott, majd 2021-től stagnálás figyelhető meg. Ha a nemek szerinti megoszlást nézzük a nyilvántartott álláskeresők, valamint a munkanélküliség tekintetében, összességében elmondható, hogy a férfiak aránya nagyobb a vizsgált időszakban.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	35,29	33,33
2019	42,86	66,67
2020	47,62	70,00
2021	35,71	40,00
2022	21,43	33,33
2023	42,86	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

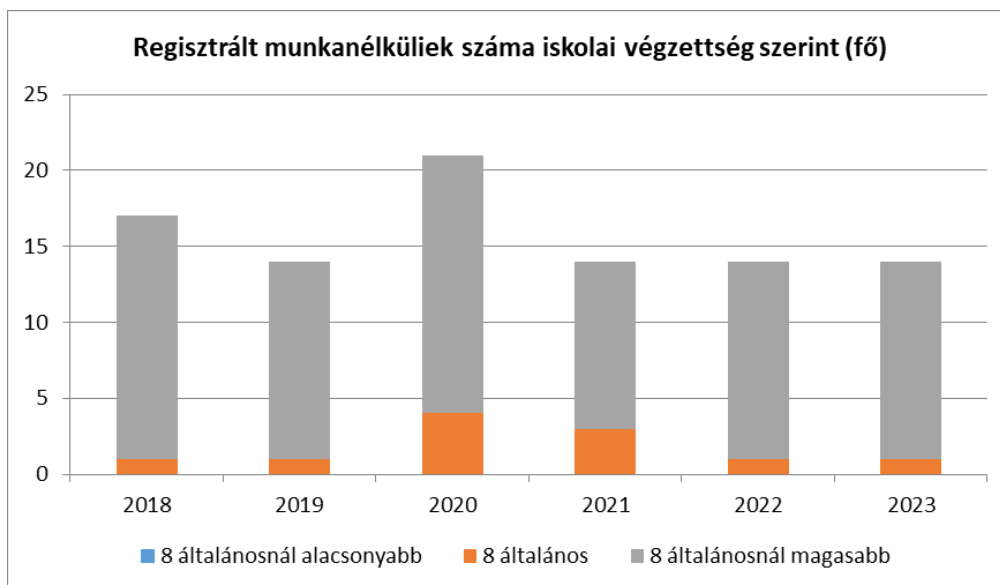

A munkanélküliségre vonatkozó értékek között fontos adat, hogy valaki milyen hosszú időtartamig szerepel a munkanélküliek között. Itt a százalékos arányszámok, ha nők arányát nézzük, 2019-ben és 2020-ban kiugróan magas értéket mutatnak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	17	0	0,00%	1	5,88%	16	94,12%
2019	14	0	0,00%	1	7,14%	13	92,86%
2020	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%
2021	14	0	0,00%	3	21,43%	11	78,57%
2022	14	0	0,00%	1	7,14%	13	92,86%
2023	14	0	0,00%	1	7,14%	13	92,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők aránya nullára csökkent, az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma elhanyagolható, a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők aránya a legmagasabb.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1 napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, ami létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét, továbbá meghatározta azt is, hogy melyek azok a személyek, akik közfoglalkoztatottként foglalkoztathatók.

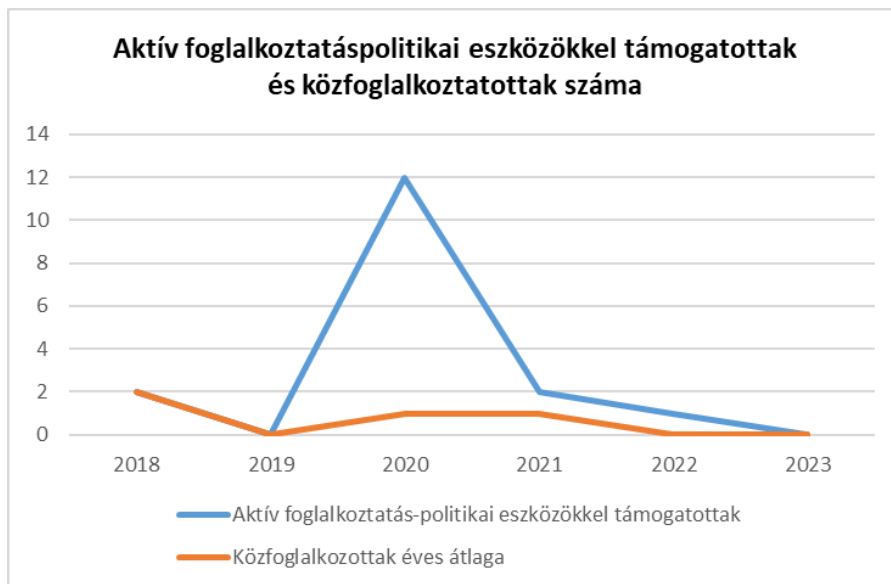
A közfoglalkoztatás a munkanélküliség kezelésének egyik eszköze, amelynek célja, hogy átmeneti munkalehetőség biztosításával és rendszeres jövedelemmel segítse azokat az álláskeresőket, akik önállóan, bármilyen okok miatt eredménytelenül keresnek állást a nyílt munkaerő-piacon.

Balatonőszöd Község Önkormányzata rendszeresen részt vesz a közfoglalkoztatási programokban, ill. együttműködik a közfoglalkoztatási programokat szervező Somogy Vármegyei Kormányhivatal Siófoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

A foglalkoztatáspolitikai eszközök egyik típusa, amelynek feladata, hogy elősegítse a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának összehangolását a kínálati oldal (pl. munkavállalók képzése, átképzése) és a keresleti oldal (pl. munkahelyteremtő programok támogatása) támogatása révén. Célja, hogy biztosítsa a munkaerőpiac kiegyensúlyozottabb működését és elősegítse a munkaerőpiacról kiszorultak visszakerülését az elsődleges munkaerőpiacra és támogassa a minél magasabb foglalkoztatottságot. Az aktív eszközök lehetnek követő jellegűek, melyek már a kialakult munkanélküliséget kezelik és preventív típusúak, amelyek a munkanélküliség kialakulását (pl. elbocsátásokat) igyekeznek megelőzni. A főbb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök közé tartoznak: munkaerő-piaci képzések, bérjellegű támogatások, munkahelymegőrző támogatás, munkahelyteremtő támogatás, mobilitási támogatások, álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatások, közfoglalkoztatás, melyek leginkább a foglalkoztatási osztályok közreműködésével valósulnak meg.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	2	2
2019	0	0
2020	12	1
2021	2	1
2022	1	0
2023	0	0

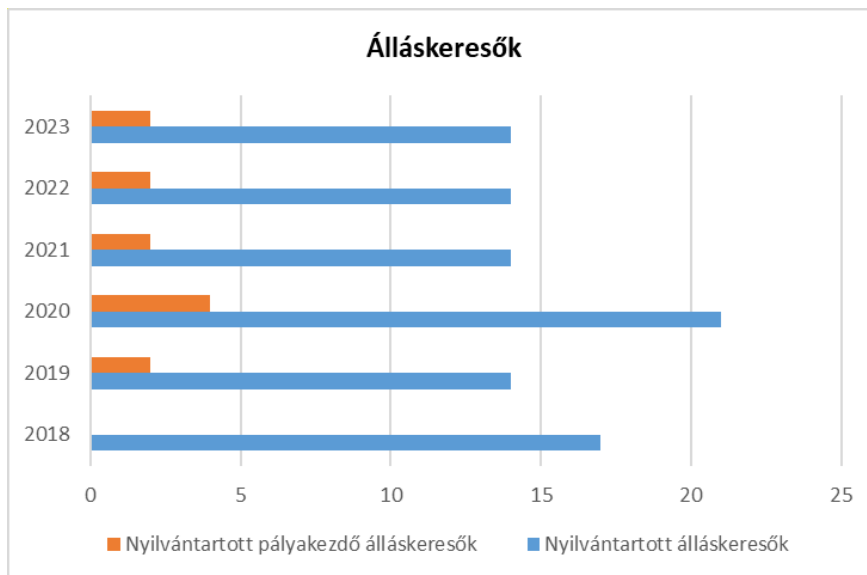
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok: nincs adat.
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	17	0
2019	14	2
2020	21	4
2021	14	2
2022	14	2
2023	14	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Balatonőszöd fiataljai közül sokan középiskolai, egyetemi tanulmányaik után nem térnek vissza a településre, mivel a helyi munkalehetőségek korlátozottak, illetve kevés a számukra vonzó kulturális-közösségi program. Ösztönzésképpen önkormányzatunk célként tűzte ki egy a fiatalok számára elérhető ösztöndíj program megvalósítását, fiatal vállalkozók mentorálását. „Hazaváró program” létrehozásával lehetséges lenne Balatonőszödre visszatelepülni vágyók támogatása lakhatással, helyi munkavállalással. Ahhoz, hogy településünk még vonzóbbá váljon a fiatalok számára, szükséges lenne a fiatalokkal közösen kialakított közösségi terek létrehozása (pl. kávézó, sportpálya, kreatív műhely stb.)

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Siófokon működik a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Siófoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, amely a balatonőszödi lakosok ellátásában is részt vesz. A foglalkoztatási szervezet feladata, hogy segítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresők megfelelő munkához jutását. Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskeresők megfelelő munkahelyet találjanak. Továbbá a foglalkoztatottak számának növelése, a munkába állás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása. Az esélyegyenlőség érdekében a különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálják ügyfeleiknek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünkön mélyszegénységben élők nincsenek.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk, adatunk arról, hogy településünkön a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés történt volna.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei: nincs adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Balatonőszöd Község Önkormányzat A szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi rendszeréről szóló rendelete alapján az alábbi pénzbeli ellátásokat nyújtja:

- Pénzbeli ellátások: Települési támogatás - ezen belül
- átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy, vagy család kiadásainak mérséklésére,
- gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli ellátás,
- gyermekszületésre nyújtott pénzbeli támogatás
- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- gyógyszerkiadások viseléséhez
- rendkívüli helyzetben lévők, alkalmanként jelentkező többletkiadásaihoz
- a települési támogatások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók

Helyi rendelet alapján:

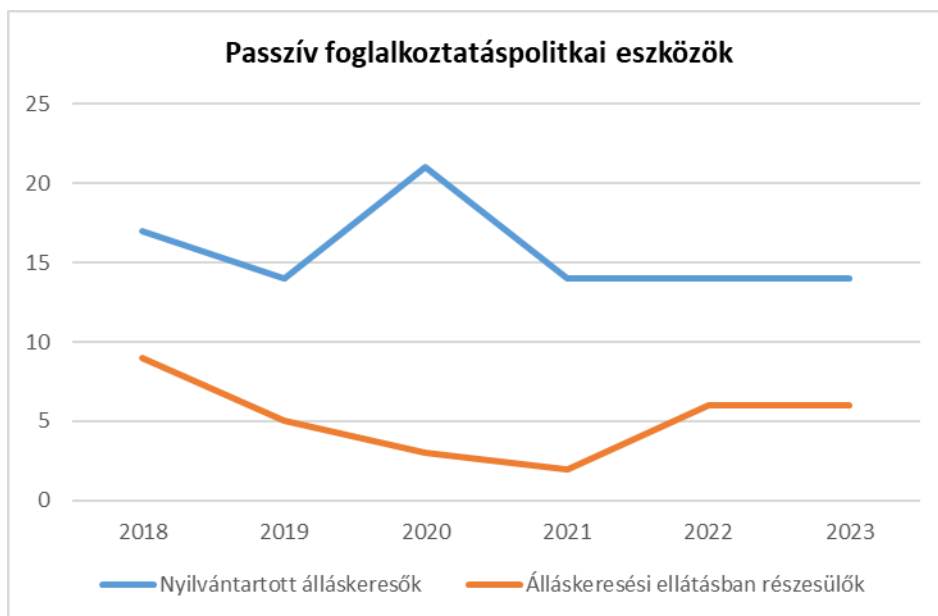
- Kamatmentes lakáskölcsön (új lakás építéséhez, lakásvásárláshoz, korszerűsítéshez, bővítéshez)

A Járási Hivatalnál igényelhető szociális pénzbeli ellátások:

- Időskorúak járadéka
- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- Ápolási díj
- Közgyógyellátás
- Gyermekek otthongondozási díja

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	17	6,44%	9	52,94%
2019	14	5,60%	5	35,71%
2020	21	6,52%	3	14,29%
2021	14	4,38%	2	14,29%
2022	14	4,08%	6	42,86%
2023	14	4,00%	6	42,86%

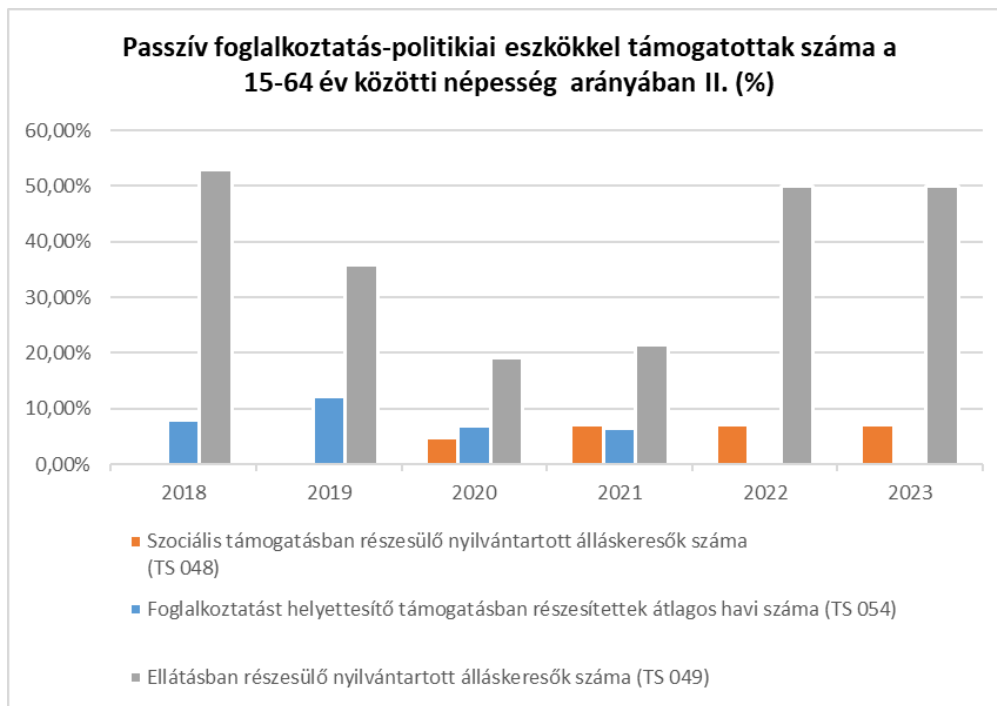
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	0	0,00%	1	7,82%	9	52,94%
2019	0	0,00%	2	12,21%	5	35,71%
2020	1	4,76%	1	6,90%	4	19,05%
2021	1	7,14%	1	6,50%	3	21,43%
2022	1	7,14%	0	0,00%	7	50,00%
2023	1	7,14%	0	0,00%	7	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)	
	fő	
2018	0	0
2019	0	0
2020	2	2
2021	2	2
2022	2	2
2023	2	2

Forrás: TeIR, KSH

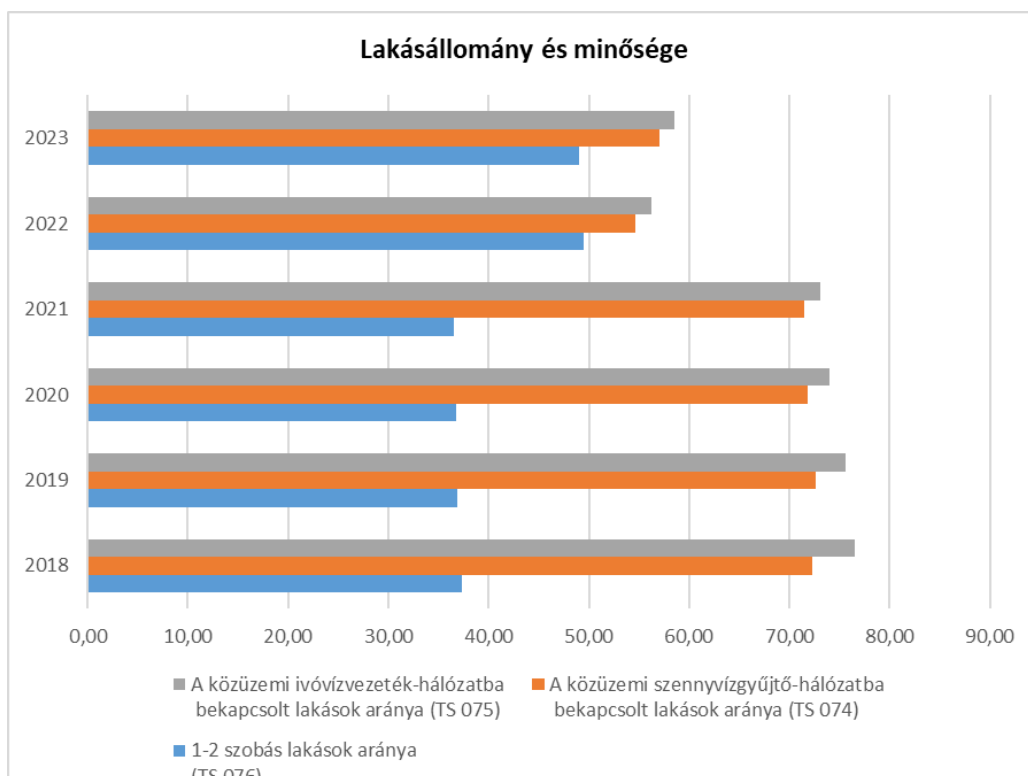

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	418	4	9,57	37,32	72,25	76,56
2019	423	5	11,82	36,88	72,58	75,65
2020	430	7	16,28	36,74	71,86	73,95
2021	435	5	11,49	36,55	71,49	73,10
2022	576	7	12,15	49,48	54,69	56,25
2023	586	10	17,06	48,98	57,00	58,53

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen kis mértékben növekszik a lakásállomány darabszáma.

a) bérlakás-állomány

A bérlakás állományról nem rendelkezünk adattal. Bérlakás igénybevétele főleg az üdülési szezonban, jellemzően a településen időlegesen tartózkodók, szezonális munkavállalók vesznek igénybe.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat rendelkezik olyan saját tulajdonú ingatlanokkal, amiket az intézményeiben dolgozók, illetve lakhatási gondokkal küzdő rászoruló, elsősorban kisgyermekes, többgyermekes családok részére méltányos, szociális bérleti díj fejében bérbe ad általában 3 évre. A képviselő-testület a beérkező igények alapján évente dönt a bérleti szerződés meghosszabbításról, vagy a lakás új igénylő részére történő odaítéléséről. A beérkező igények azt mutatják, hogy szükség lenne az ilyen bérlakás állomány bővítésére, melyre reményeink szerint a jövőben lehetősége az önkormányzatnak pályázati úton.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

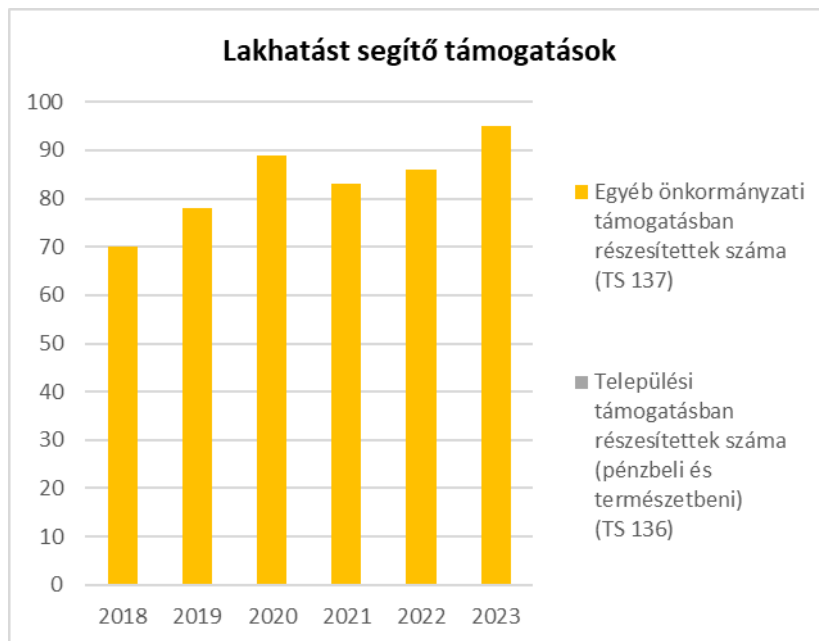
A településen lakáscélra nem lakáscélú ingatlant nem használnak.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási kiadásokhoz nyújtott települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A képviselő-testület a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez települési támogatást nyújt.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	70
2019	n.a.	78
2020	n.a.	89
2021	n.a.	83
2022	n.a.	86
2023	n.a.	95

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságáról saját adatgyűjtéssel az önkormányzat nem rendelkezik. A deviza alapú lakáshitelek, valamint a szerényebb körülmények között élők esetén a megélhetési/ lakásfenntartási költségek teszik ki az adósság jelentős részét.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Balatonöszöd közigazgatási területén valamennyi lakóingatlan a lakóövezetben található. A minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való közlekedés mindenki számára hozzáférhető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településen szegregátum, szegregált lakókörnyezet, lakóhely szempontjából szegregált népesség nincs.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi joron: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	13	2,00
2019	0	0	0	0	16	0,90
2020	0	0	0	0	16	1,00
2021	0	0	0	0	17	1,00
2022	0	0	0	0	14	0,75
2023	0	0	0	0	11	0,55

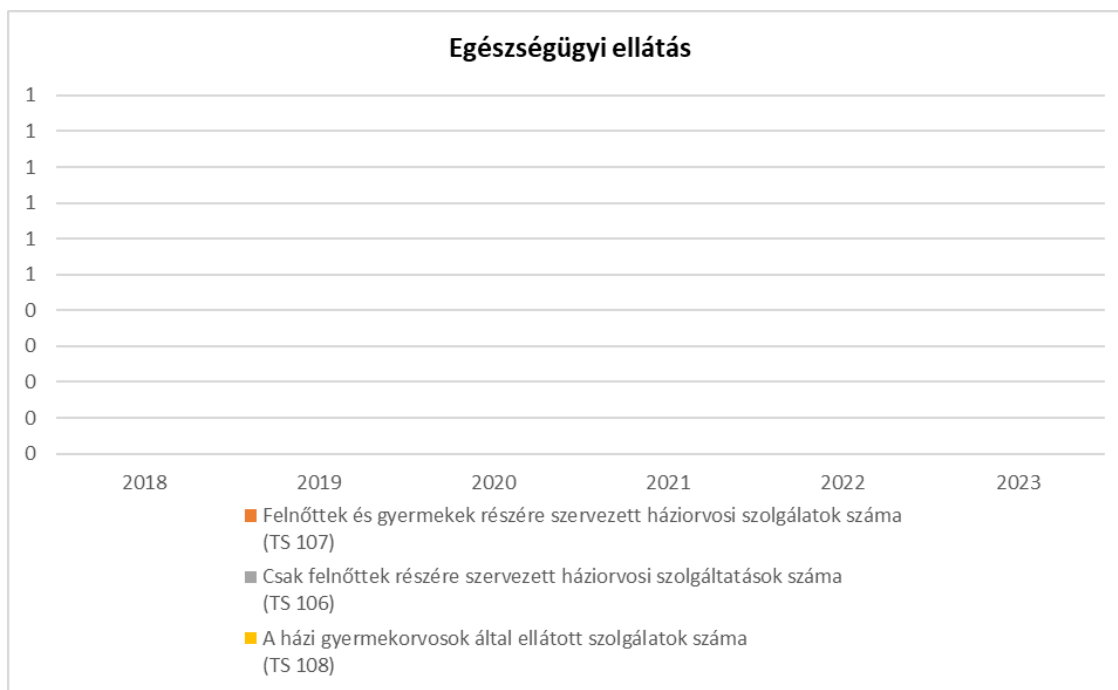
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Balatonszemes Község Balatonöszöddel alkot – a képviselő-testületek társulási döntése alapján - egy háziiorvosi, gyermekorvosi és védőnői körzetet. Székhelye: Balatonszemes, itt található a fogorvos is.

Balatonszemesen 2019-ben került átadásra egy újonnan épült, földszintes, az akadálymentesítési előírásoknak megfelelő épület. Ebben mind a 4 egészségügyi szolgáltató (házi orvos, gyermekorvos, fogorvos, és védőnő) helyet kapott. A tervezés során különös figyelmet fordítottak arra, hogy a gyermekorvosi rendelőhöz két egymástól elkülönített váróhelyiség kapcsolódjon, ami lehetőséget ad arra, hogy a beteg és az egészséges gyermekek egymástól elkülönítve tudjanak várakozni. Az épületben kialakításra kerül egy babakocsi tároló helyiség is. A balatonöszödi orvosi rendelő épülte akadálymentesített.

Orvosi ügyeleti ellátás Balatonföldváron érhető el.

Szakellátás a járásközpontban, a Siófoki Kórház-Rendelőintézetben, illetve a Balatonboglári Dr. Török Sándor Egészségügyi Központban van.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A körzet védőnője a méhnyakszűrés megvalósításhoz szükséges képzettséggel rendelkezik, így a védőnői tanácsadóban is lehetőség van ezen népegészségügyi szűrés igénybevételére. Éves rendszerességgel, előzetes regisztráció alapján busszal szállítják az arra jelentkezőket Kaposvárra, mammográfiái vizsgálatra, valamint szerveznek csontritkulás vizsgálatot, szintén Kaposvárra történő ingyenes utaztatással.

A 45 év feletti férfi lakosság részére 2 évente Balatonszemesen ingyenes prosztata rákszűrésre van lehetőség.

A kisgyermekek, csecsemők kötelező koragyermekkor szűrése a tanácsadás keretében zajlik, életkorokhoz kapcsolódóan a védőnő, ill. a gyermekorvos által.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő foglalkozások az óvodában és általános iskolában is elérhetőek, továbbá a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Siófoki Tagintézményének Telephelyén.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat pályázat útján szerződést kötött egy külsős céggel, aki az egészséges táplálkozás szempontjainak figyelembevételével ellátja a mini bölcsődei, az óvodai, az általános iskolai gyermekétkeztetési feladatokat, emellett a balatonszemesi és balatonöszödi lakosok étkeztetését, valamint szociális étkeztetésben részt vevők ellátását biztosítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Balatonöszödön és Balatonszemesen is rendeznek hagyományos kettős fogathajtó versenyt. Megyei szintű bajnokságban szereplő futball csapat Balatonszemesen működik. Fitness terem Balatonbogláron üzemel. Uszoda Balatonszemesen és Siófokon érhető el.

Az Balatonföldvári Egészségfejlesztési Iroda évek óta ingyenes mozgásprogramokat biztosít: Balatonöszödön heti 1 gyógytorna, Balatonszemesen heti 1 pilatesz és preventív gerinctorna

vehető igénybe. De a szomszédos településekre is át lehet menni ahol heti rendszerességgel van ingyenes zumba, aerobik, jóga, spinning. Évente 1 nordik-walking-ot népszerűsítő, a települést körbejáró „túra” is szerveződik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Önkormányzatunk a szociális étkeztetést biztosítja az arra jogosult igénylők részére. A szociális konyhán éthordóba adagolva lehetőség van az étel átvételére, illetve a rászorultak részére a Házi Szociális Gondozó Szolgálat igénybevételével biztosított a lakásra szállítás. A házi segítségnyújtás keretében a gondozást az önkormányzat a Házi Szociális Gondozó Szolgálata útján látja el. A településen elérhető további szociális alapszolgáltatásokat a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulással kötött szerződés alapján biztosítjuk: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, támogató szolgálat.

Balatonföldváron rehabilitációs intézmény, valamint két idősek otthona működik.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A szenvedélybetegségek és az azokból eredő problémák egyre inkább érintik Magyarországot, mely miatt fontosak a drogprevenációs tevékenységek.

Jelenleg a településünk vonzaskörzetében a Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság drogprevenációs tanácsadói Fonyódon és Siófokon elérhetőek.

Somogy Vármegyében Kaposváron működik az INDIT, amely egy olyan addiktológiai szolgáltató rendszer, mely a megelőzéstől az értelmes szabadidős programokig, az elérő-, ártalomcsökkentő szolgáltatásoktól a rehabilitációig, reszocializációig terjedően kínál szolgáltatásokat, programokat intézményi- és szakmai háttérrel, stabil szakember-gárdával.

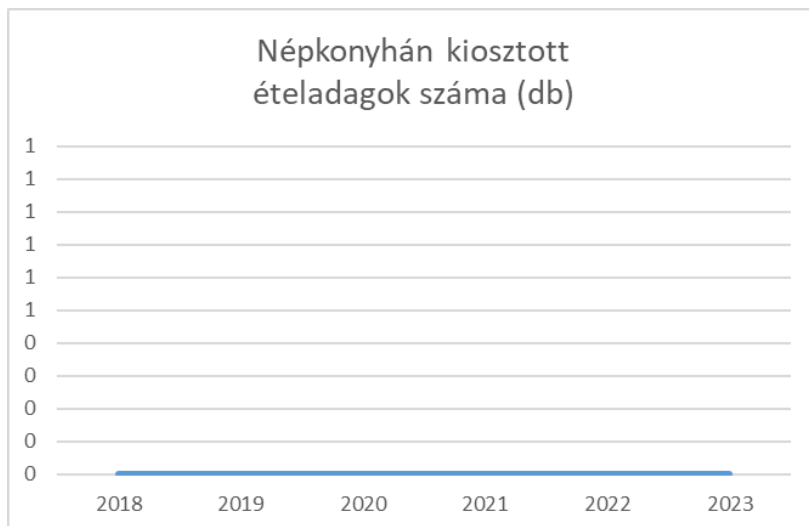
h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Sem az ellátottaktól sem ellátott jogi képviselőtől nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy az alapszolgáltatások nyújtásakor sérültek volna az egyenlő bánásmód követelményei.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője tanácsadással, hivatalos és egyéb ügyek intézésében való segítségnyújtással, hivatalos dokumentumok kitöltésében, eseti jelleggel elektronikus szolgáltatások elérésében (fax, telefon, e-mail, fénymásolás), szükség esetén családgondozással áll a hozzá fordulók rendelkezésére. Rajta keresztül lehetőség van a siófoki székhelyű család és gyermekjóléti központ pszichológusi és jogi tanácsadásának, mediációs szolgáltatásának, kapcsolat ügyeletének igénybevételére is. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által. A közös önkormányzati hivatal szociális és gyermekvédelmi ügyintézője ügyfélfogadási időben segíti a hozzá fordulókat az önkormányzati szociális juttatások, szolgáltatások megigénylésében, tájékoztatást nyújt egyéb szociális ellátásokról.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	709	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az önkormányzat elismeri, hogy Balatonöszöd község minden polgárának joga van kulturális örökségünk megismeréséhez és elsajátításához, személyiségének a művelődés általi fejlesztéséhez, valamint a kulturális értékek birtokbavételéhez szükséges esélyegyenlőséghez. Ezek biztosítását az önkormányzat felelősségteljes kötelező feladatának tekinti.

Az önkormányzat a Művelődési Házban biztosítja a közösségi teret, ahol rendszeresen a kulturális és egyéb közösségi programok. A közművelődési munka a Művelődési Házban és a könyvtárban folyik. A közösségi életben az egyesületek, civil szerveződések, klubok aktívan részt vesznek. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez hozzájárulnak.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai, generációs, vagy egyéb társadalmi csoportok közötti konfliktusok a közösségi együttélést a településen nem jellemzik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az elmúlt években a Katolikus Karitásztól szervezete a család- és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve élelmiszer és vetőmag adományokat osztott a rászoruló családok részére. A feleslegessé váló, de még jó állapotú ruhanemű leadására a katolikus plébánián és a családsegítő szolgálat irodájában is van lehetőség. A családsegítő szolgálat közvetítésével bútorok, háztartási gépek és eszközök is eljutnak a felajánlóktól a rászoruló családokhoz, valamint a TESCO-val kötött szerződés alapján a közeli lejáratú élelmiszereket is továbbítják részükre.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs adat.

e) helyi lakossági önszerveződések

Településünkön a lakosság körében szoros az együttműködés és az összefogás egy-egy cél érdekében, legyen szó pl. egy mikulás-ünnepség vagy egy sportnap megszervezéséről, jótékonysági események lebonyolításáról. A különböző rendezvények megvalósulását segítik a helyi civil szervezetek:

- Gondviselés Alapítvány
- Dél-Balaton FC
- Községi Sportegyesület
- Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület
- Egészséges Szemesi Óvodásokért Alapítvány
- Vöröskereszt helyi szervezete
- Balaton Futó és Szabadidő Egyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzübeli nehézsége, szezonális munkalehetőség	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása. Szociális tűzifa pályázat benyújtása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	274	298	572	47,90%	52,10%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	39	77	6,64%	6,82%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	10	14	0,70%	1,75%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A 0-18 éves korú gyermekek száma 105 fő, számaránya 18,36 %. A településen bölcsőde, köznevelési és közoktatási intézmény nem működik, de a 2km-re levő közös önkormányzati társtelepülésen biztosított a mini bölcsődei, óvodai és az általános iskolai ellátás.

A Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsőde három település (Balatonszemes, Balatonöszöd és Somogytúr) gyermekeinek óvodai nevelését, bölcsődei gondozását látja el intézményfenntartó társulás alapján, de évek óta jellemző, hogy más településekről is ebbe az intézménybe járatják a szülők gyermekeiket. Az utóbbi évek adatai szerint 11 településről járnak gyerekek az intézménybe.

A szakmai munka minőségét igazolja, hogy az óvoda referencia és bázisintézményi minősítést kapott. Jó gyakorlatukat az intézményben dolgozó óvodapedagógusok bemutathatják, követendő példaként megjeleníthetik szakmai napokon, fórumokon és műhelymunka keretében is.

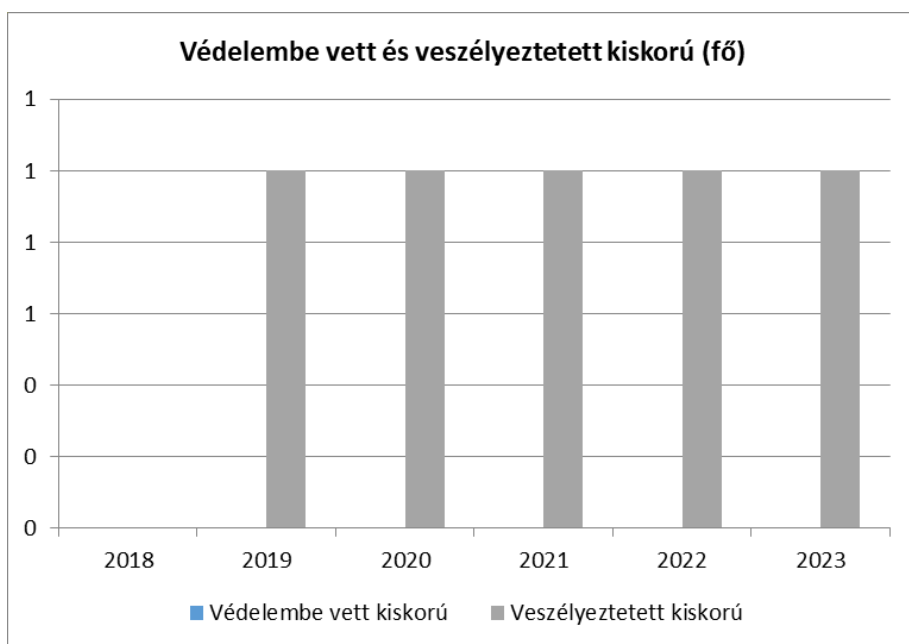
2018. decemberétől fogad gyermekeket a mini bölcsőde, ami az óvoda mellett újonnan felépített korszerű, akadálymentesített, különálló, 100 m² alapterületű épületben, saját elkerített udvarral lett kialakítva. Az óvoda intézményével összevontan működik, önálló szakmai egységként. Ennek eredményeként 7 új bölcsődei hely jött létre, javítva ezzel a 3 év alatti gyermekek napközbeni

elhelyezését szolgáló intézményi kapacitást. A mini bölcsőde maximális kihasználtsággal működik.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	0
2019	0	1
2020	0	1
2021	0	1
2022	0	1
2023	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

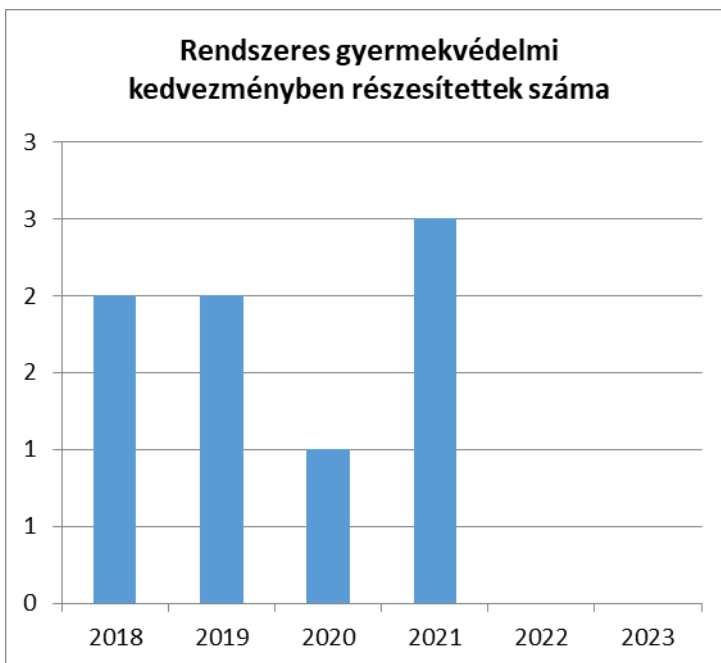

Balatonőszödön 105 fő a kiskorú gyermekek száma. Védelembe vett gyermek ritkán fordul elő. Fogyatékossgal élő kiskorú gyermek nincs a településen. A hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok száma éves átlagban 1, a vizsgált időszakban halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt a településen. A településen élő családok és gyermekek megfelelő lakáskörülmények közt élnek.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	2
2019	2
2020	1
2021	3
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

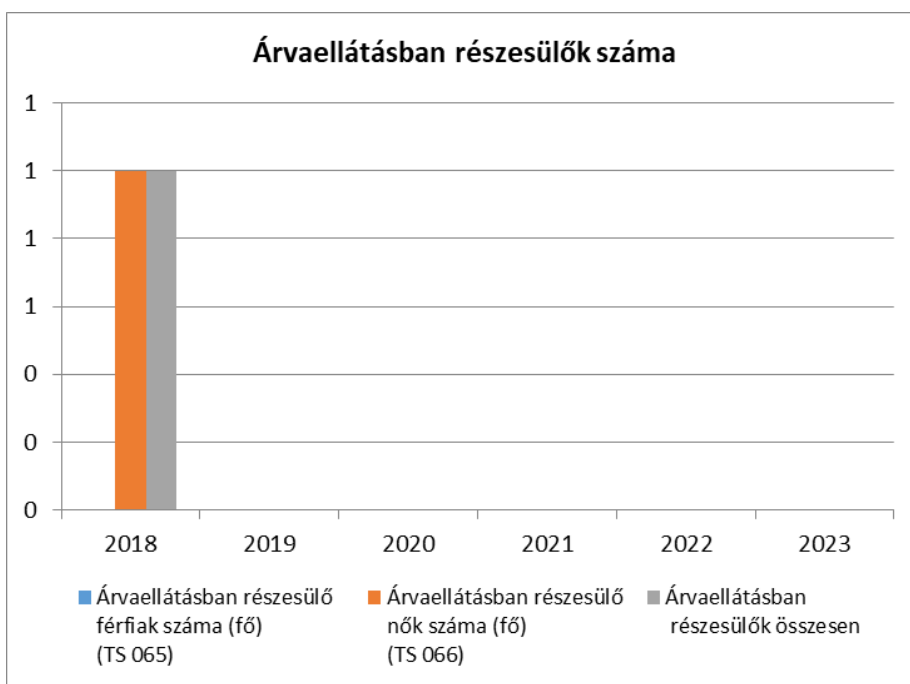

Átlagosan 2 fő a számuk, 2021. évben 3 főre emelkedett.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	0	1	1
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	0	0	-
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a helyi szociális rendelete alapján:

- gyermek születését követően gyermekenként 40.000,-Ft gyermekszületési támogatást nyújt,
- balatonöszödi állandó lakcímmel rendelkező, életvitelszerűen a településen tartózkodó szülők részére az óvodás, általános iskolás, középiskolás és felsőfokú tanulmányokat folytató gyermekeik jogán a tanév kezdéséhez iskolakezdési támogatást nyújt, melynek összegéről minden tanévkezdés előtt határozatban dönt. 2019-ben az alábbi összegek kerültek megállapításra és kifizetésre:
  - az óvodába beiratott gyermek jogán 15.000,-Ft/fő,
  - az általános iskolába beiratott gyermek jogán 20.000,-Ft/fő
  - középiskolai tanulók, illetve felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók jogán - függetlenül az oktatás módjától, vagy hányadik diploma megszerzésére irányuló a tanulmány – 25.000,-Ft/fő.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat keretében a Képviselő-testület minden érvényes pályázattal rendelkező pályázót támogatásban részesített. Az utóbbi években átlagosan 6-8 fő felsőfokú tanulmányokat folytató balatonőszödi fiatalnak pályázati fordulónként 10 hónap időtartamra havi 10.000,-Ft/hó/fő ösztöndíjtámogatást nyújtott.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, a három és több gyermeket nevelő családban élő gyermekek, valamint a tartósan beteg gyermekek. Az elmúlt évek átlagában: 10 gyermek

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott gyermekek szülei/törvényes képviselői az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés lehetőségéről a jogszabálynak megfelelően tájékoztatva és az igénylésről nyilatkozatva vannak, minden jogosult gyermek részére igénylik is ezt a lehetőséget.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincsenek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincsenek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői körzet két településre terjed ki: Balatonszemes és Balatonőszöd. A védőnőre jutó gyermekek száma a körzetben az elmúlt években 215- és 230 fő között alakult. Ez 0-7-éves korosztály és az általános iskolai védőnői ellátás létszámadata. Betöltetlen védőnői státusz nincs.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekorvosi körzet négy településre terjed ki: Balatonőszöd, Balatonszemes, Balatonszárszó, Szólád
Betöltetlen praxis nincs.

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A védőnői és a házi gyermekorvosi szolgáltató rendszer keretében az általános szabályozók (állami egészségügyi ellátás) keretében megoldott.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Balatonőszöd Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatás gyermekvédelmi törvényben (Gyvt. 39.§ (2) pontjában) nevesített feladatait társulási szerződés alapján - a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás keretében működtetett - Balatonföldvári Kistérség Szociális- és Gyermekjóléti Szolgálatával által biztosítja (székhelye: 8624 Balatonszárszó, Fő utca 48.) A szolgáltatás a székhely intézményben Balatonszárszón, illetve a településen heti egy napon tartott fogadóórán vehető igénybe, de telefonon, emailben a családsegítő minden munkanapon elérhető, és a szükségleteknek megfelelően végzi az eseti ellátás és gondozás, családlátogatás teendőit.

A település lakossága részére a siófoki járásszékhelyen működő család-és gyermekjóléti központ - Gyvt.40/A. § (2) pontjában nevesített - szolgáltatásai (pszichológiai és jogi tanácsadás, mediáció, kapcsolatügyelet) a Balatonföldvári Kistérség Szociális- és Gyermekjóléti Szolgálatán keresztül érhetők el.

Gyermekek napközbeni ellátása

Az önkormányzat a bölcsődei ellátást mini bölcsőde formájában biztosítja 2018. decembere óta. A férőhelyek száma: 7. A mini bölcsőde a megnyitása óta maximális kihasználtsággal működik.

A mini bölcsőde az óvoda mellett felépített különálló épületben, saját elkerített udvarral lett kialakítva. Az óvoda intézményével összevontan működik, önálló szakmai egységként.

Fenntartója: Balatonszemes–Balatonőszöd–Somogytúr Óvoda és Mini Bölcsőde Intézményfenntartó Társulása.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában és családok átmeneti otthonában történhet.

Az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozását – a felmerülő igény és szükségesség esetén – az ellátáshoz való hozzájutás segítségével, az ellátás közvetítésével, a Balatonföldvári Kistérség Szociális és- Gyermekjóléti Szolgálatával együttműködve valósítja meg.

Ezen ellátási forma igénybevételére ezidáig nem került sor.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat a bölcsődei ellátást mini bölcsőde formájában biztosítja 2018. decembere óta. A férőhelyek száma: 7. A mini bölcsőde a megnyitása óta maximális kihasználtsággal működik.

A mini bölcsőde az óvoda mellett felépített különálló épületben, saját elkerített udvarral lett kialakítva. Az óvoda intézményével összevontan működik, önálló szakmai egységként.

Fenntartója: Balatonszemes–Balatonöszöd-Somogytúr Óvoda és Mini Bölcsőde Intézményfenntartó Társulása.

f) gyermekvédelem;

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló helyi rendeletében foglaltak szerint iskolakezdesre, gyermekszületésre, valamint étkezési térítési díjra is biztosít támogatást. A család- és gyermekjóléti szolgálat által évente megszervezett szakmai tanácskozás keretében a településen gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi feladatot ellátó

szakemberek értékelik a település gyermekvédelem helyzetét. Az önkormányzat képviselő-testülete minden év május 31-ig tárgyalja és fogadja el az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatának ellátásáról szóló beszámolót, ami megküldésre kerül a megyei kormányhivatal gyámhatóságának.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Rendkívüli települési támogatás, családsegítés, jogi és pszichológiai tanácsadás, mediáció. Hajléktalanszálló Siófokon működik. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az öszoði gyermekek szinte valamennyien Balatonszemesre járnak általános iskolába, ahol a gyermekek harmadrésze aktív sporttevékenységet végez. Az iskola keretein belül lehet választani atlétika, foci, floorball, kézilabda, szivacs-kézilabda sportágak közül. Tömegsport foglalkozások pedig mindezek mellett lehet ping-pongozni, kosarazni, edzőgépeket használni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetési feladatokat a Balatonszemes-Balatonöszöd-Somogytúr Intézményfenntartó Társulás által fenntartott és működtetett Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsödében, továbbá a tankerületi központ által fenntartott Balatonszemesi Reich Károly Általános Iskola és AMI-ban a jogszabályi előírások szerint külsős cég által biztosítja.

Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, a három és több gyermeket nevelő családban élő gyermekek, valamint a tartósan beteg gyermekek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs adat.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ellátottaktól, hatóságoktól, jelzőrendszer tagjaitól jelzés nem érkezett ennek sérüléséről. A gyermekjogi képviselő rendszeresen fogadóórát tart a család-és gyermekjóléti szolgálat központi irodájában Balatonszárszón. Az ellátottjogi képviselő elérhetősége az önkormányzat hirdetőtábláján ki van függesztve.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A család- és gyermekjóléti szolgálatnál információnyújtás, tanácsadás, hivatalos ügyek intézésében történő segítő közreműködés, családgondozás vehető igénybe. Balatonszárszói központi irodájukban elérhető a jogi és pszichológusi tanácsadás, család és párterápia, mediáció. Az önkormányzati hatóság pénzbeli és természetbeni támogatás nyújtásával, és előzőekben már felsorolt támogatási formák, ellátások, kedvezmények biztosításával tud enyhíteni a hátrányos helyzetűek nehézségein.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai,

iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	2	0
2019	2	0
2020	4	0
2021	1	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ellátórendszer intézményei -óvoda, iskola, család-és gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakszolgálat - révén megoldott.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	FŐ
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pszichológus a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, valamint a pedagógiai szakszolgálat siófoki telephelyén biztosított. A gyógypedagógiai ellátás az óvodában, iskolában helyben, továbbá Siófokon a pedagógiai szakszolgálat telephelyén biztosítva van.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A szolgáltatás résztvevőitől ilyen irányú jelzés nem érkezett.

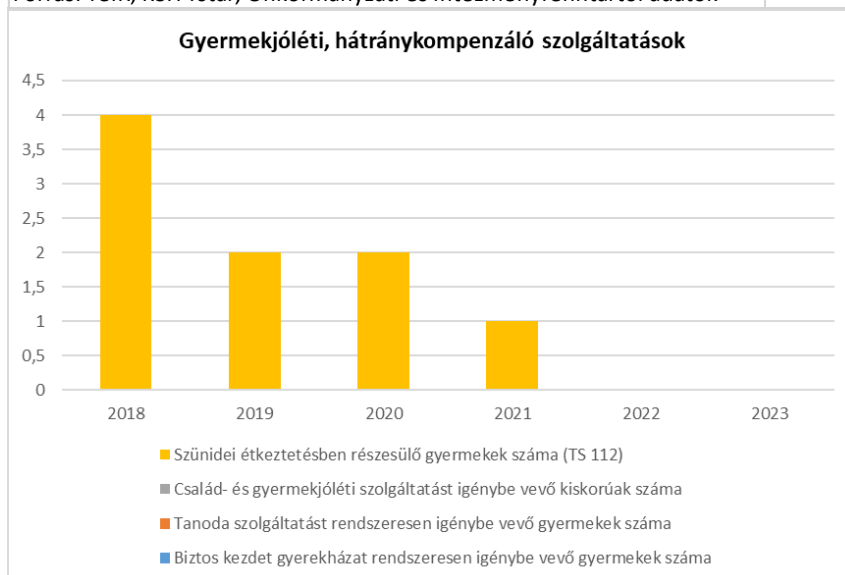
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Egy óvoda és egy általános iskola működik a körzetközponti településen, Balatonszemesen.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	4
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A helyi gyermekvédelmi rendszernek minden gyermek részese, a gyermekek ellátásában résztvevő valamennyi intézmény és dolgozó feladata és kötelessége az észlelő-jelző rendszerben való aktív részvétel. A különböző ágazatok egymással együttműködnek,

kölcsönösen segítik egymás gyermekvédelmi munkáját. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekeknek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyári szünetben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott.	Nyári napközi, nyári táborok, felügyelt szüneti programok szervezése az önkormányzat nagyobb fokú bevonásával. Pályázati források felkutatása. Szüneti programlehetőségek felkutatás, szervezése, azokról a célcsoport informálása.
A meglévő játszótérek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló.	A jelenlegi eszközállomány műszaki állapotának felmérése, a gyermekek biztonsága érdekében a karbantartásuk megvalósítása. A mai szabványoknak megfelelő, korszerű játék és mozgáselemek beszerzése. Egy új, élménypark szerű játszótér kialakítása.
Egyre több a sajátos nevelésű igényű, valamint tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarral, nehézséggel küzdő gyermekek száma	Pedagógiai szakszolgálat működése a településen. Érzékenyítő programok szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

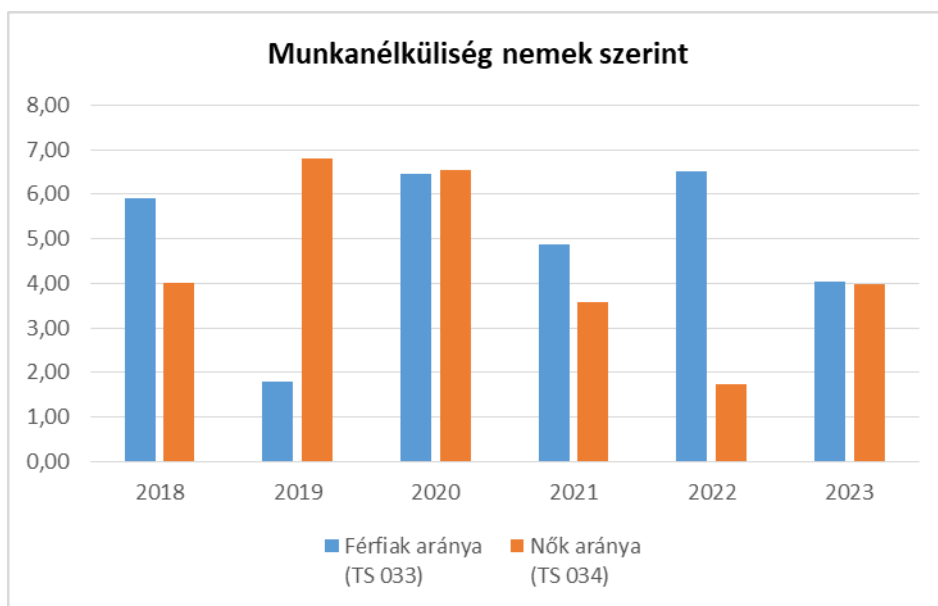
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	5,92	4	4,96%
2019	1,79	6,79	4,29%
2020	6,45	6,55	6,50%
2021	4,88	3,59	4,24%
2022	6,51	1,74	4,13%
2023	4,05	3,98	4,02%

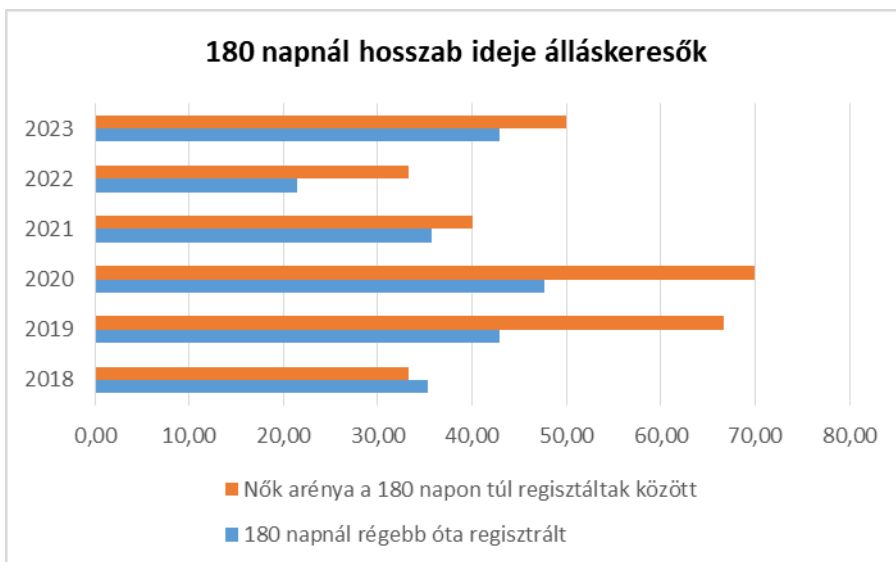
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

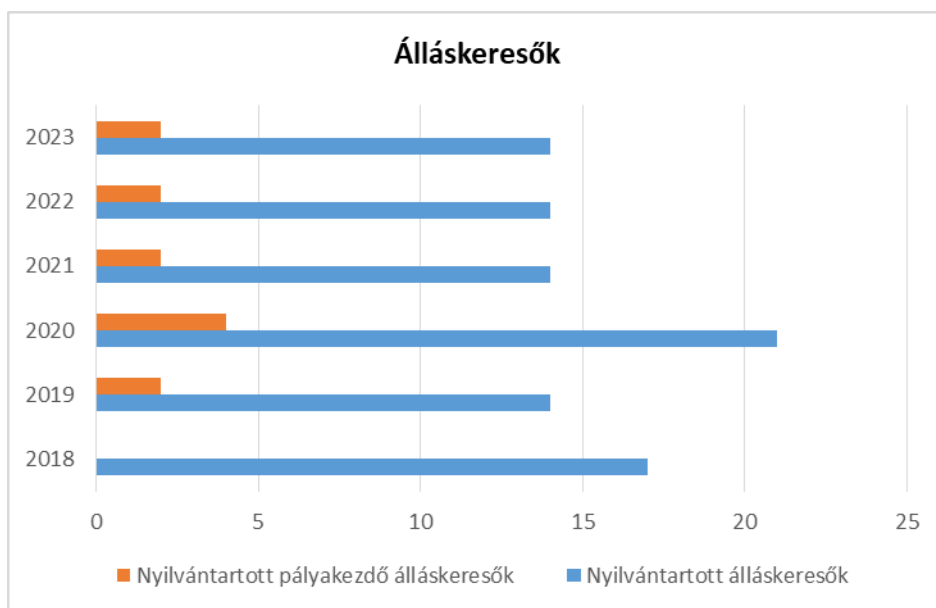
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	35,29	33,33
2019	42,86	66,67
2020	47,62	70
2021	35,71	40
2022	21,43	33,33
2023	42,86	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	17	0
2019	14	2
2020	21	4
2021	14	2
2022	14	2
2023	14	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincsenek róla adatok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsonyabb végzettségű nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyeiket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettségű nők vállalnak sok gyermeket. Ugyanakkor településünkön az elhelyezkedési nehézséget nem elsősorban az iskola végzettség alacsony szintje, sokkal inkább a munkahelyek szezonális foglalkoztatottsága jellemzi.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén jelentkező, a nőket érő hátrányos megkülönböztetésről az önkormányzathoz jelzés nem érkezett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E miatt a munkáltatók a nők esetében a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, ezért a munkahelyi felvételnél és előmenetelnél is a férfiakat részesítik előnyben.

A távmunka és részmunkaidős foglalkoztatási formák községünkben még nem működnek, a rugalmas munkaidő, a családbarát munkahelyi megoldások rendszerének kidolgozása még várat magára.

Sem Balatonőszödön, sem a környező településeken családi napközi nem működik, de az óvoda minden gyermeket fogadni tud, férőhelyhiány nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A születések száma csekély, az élve születések száma átlagosan 5 fő. Az önkormányzat 40.000 Ft/gyermek születési támogatással tudja segíteni a gyermeket fogadó családokat. A védőnői feladatellátásban hiányosság nem mutatkozik.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

A nőket érő erőszokról, családon belüli erőszokról az önkormányzathoz jelzés nem érkezett.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás útján a tanácsadás, információnyújtás, segítségnyújtás, szükség szerint az ügyintézésben való közreműködés biztosítva van. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a település 60 km-es körzetén belül az alábbi helyeken működnek:

- Árvácska Anya és Csecsemőotthon Nágocs,
- Borostyánvirág Alapítvány, Kaposvár,
- Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona, Nagyatád

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületében a 4 képviselő közül 3 nő. A település legaktívabb civil szerveződését is nő vezeti.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Speciálisan helyi szintű, a nőket érintő társadalmi problémát a helyzetelemzés során nem tártunk fel.

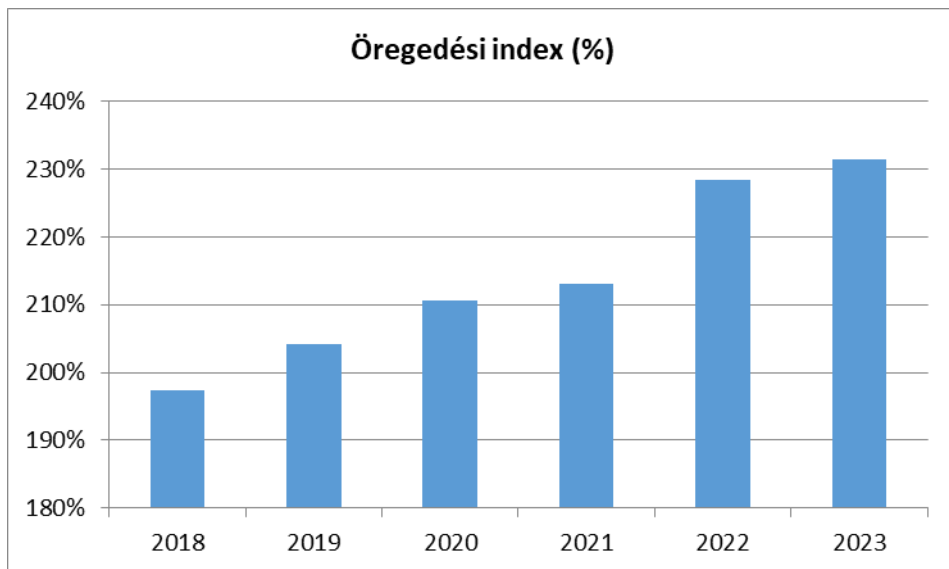
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkaerőpiacra való visszatérés a kisgyermekes nők számára nehéz, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős vagy egyedi munkarend szerinti foglalkoztatási feltételek kidolgozása a közintézményekben.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

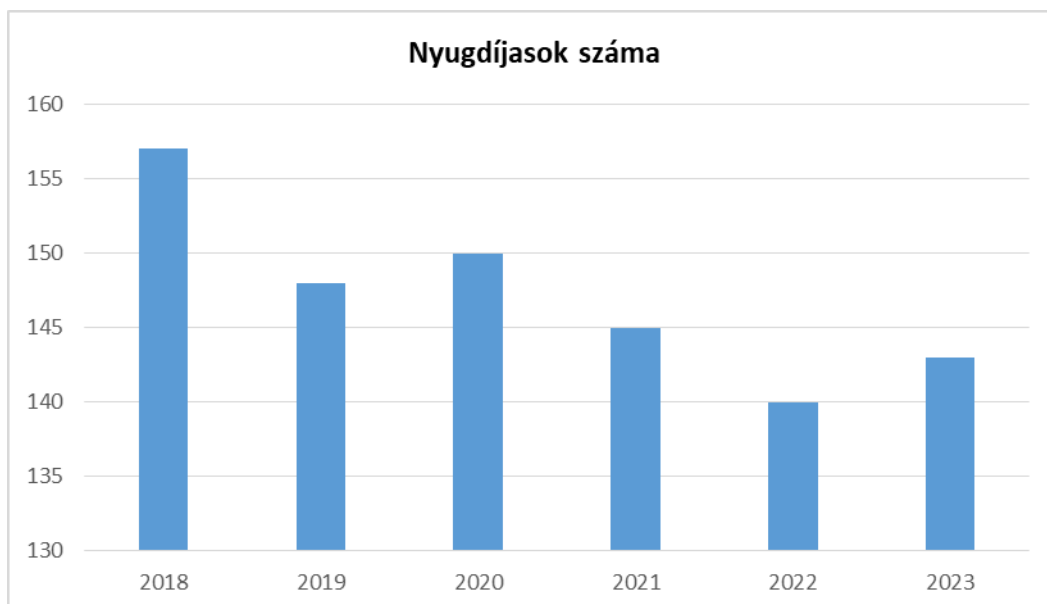
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	144	73	197,26%
2019	147	72	204,17%
2020	158	75	210,67%
2021	164	77	212,99%
2022	169	74	228,38%
2023	169	73	231,51%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	62	95	157
2019	60	88	148
2020	61	89	150
2021	58	87	145
2022	56	84	140
2023	58	85	143

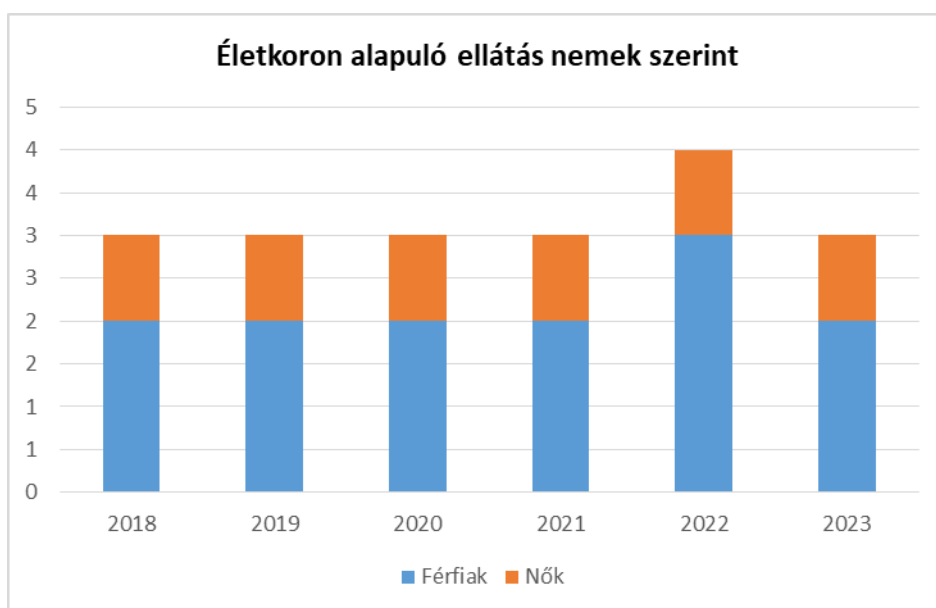
Forrás: TeIR, KSH Tstar

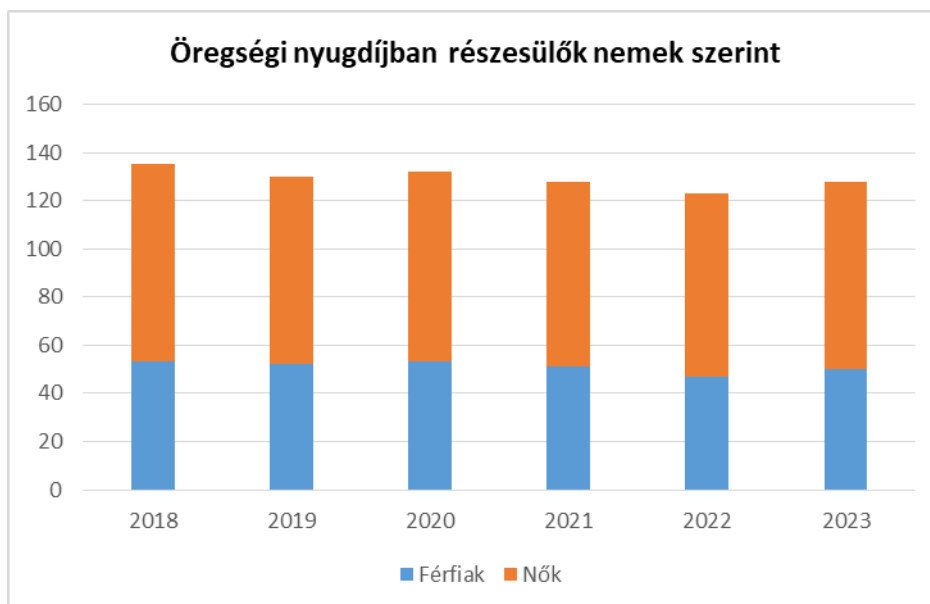

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	2	1	53	82	0	4	0
2019	2	1	52	78	0	2	0
2020	2	1	53	79	0	3	0
2021	2	1	51	77	0	3	0
2022	3	1	47	76	0	2	0
2023	2	1	50	78	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hazánkban – a fejlett országok többségéhez hasonlóan – a népesség fogyásával együtt jár az átlagéletkor növekedése. A 0-14 és a 15-29 éves korcsoportok nagysága és a teljes népességhez viszonyított aránya fokozatosan csökken, miközben az időskorú népesség aránya nő. 2010-ben a férfiak átlagos életkora 38,7, a nőké 43,0 év volt, ami 2019-re 40,5, illetve 44,7 évre nőtt. A 65 év felettek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra nőtt 2010-ről 2019-re. A gyermekkorúak aránya csak kismértékben, 14,7%-ról 14,55%-ra csökkent, miközben az idősek aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt. 2005 óta a 65 év felettek aránya meghaladja a gyermekkorúakét.²

A gondozási szükséglet folyamatosan nő Magyarországon. A 65 év feletti korosztály létszáma 1,8 millió fő, közülük 1,3 millió fő él valamilyen korlátozottsággal. Otthonközeli ellátás (házi segítségnyújtás) azonban a korcsoportnak csupán a 7%-a számára elérhető. Szakellátást az idősek otthonában az idősek 3%-a tudja igénybe venni, miközben a várakozók száma folyamatos növekedés mellett már jelenleg is meghaladja az ellátást igénybe vevők felét. Az utóbbi 8 évben központi állami fenntartásban működő idősek otthonában új férőhely nem jött létre. Az alapszolgáltatások biztosítása (étkeztetés, házi segítségnyújtás) minden települési önkormányzat számára kötelezően biztosítandó feladat. Azonban a kapacitások egyenlőtlenül oszlanak el: van

² Demográfiai portré 2018. KSH NKI, Budapest, 2018. Pp. 273.

település, ahol az idősök 80%-a számára biztosított az ellátás, máshol csak néhány százalékban. Jellemző az információhiány: az idősöknek csak kb. harmada tud arról, hogy mire lenne jogosult. A magyar állam jelenleg a GDP 0,4%-t költi csupán idősök ellátására. Ez az összeg évről évre minimálisan emelkedik. A finanszírozás egyfajta tervgazdálkodás mentén történik: a költségvetési törvényben a normatívák nem az ellátások valódi működési költségeihez kötődnek. A gondozási deficit egyre jobban növekszik. A professzionális gondozók száma csökken, mivel a szociális területen a legalacsonyabbak a bérek az egész nemzetgazdaságon belül, így a betöltetlen álláshelyek száma 2010 óta folyamatosan nő. A professzionális gondozók átlagéletkora 50 év körül van, hamarosan tömegesen fognak nyugdíjba vonulni. Egyre több pozíciót szakképzetlen közmunkások töltenek be. A felnőtt csalátagot ápoló családi gondozók becsült száma 400-500 ezer fő. Közülük mindössze nagyjából 20 ezer fő kap alanyi jogú ápolási díjat, sokan nem is tudják, hogy jogosultak lennének az ellátásra. A családi gondozók száma alacsony európai összehasonlításban és számuk csökkenését több dolog vetíti előre: egyre több idősnek nincs már élő gyermeke, illetve sokan vándorolnak ki, valamint nő a válások száma. A következmények jól látszanak: ha az állam nem értékeli át a saját szerepét a gondozási krízisben, egyre nagyobb számban maradnak majd a rászoruló idősök ellátás vagy bármilyen gondozói segítség nélkül.³

Településünkön a nyugdíjasok a lakosság 28,67 %-át kitevő korosztály.

A fenti táblázatot elemezve az látható, hogy Balatonöszdön több nő részesül nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban, mint férfi, de ez abból is adódik, hogy településünkön több a nő, továbbá a nők várható élettartama is magasabb.

Az összes nyugdíjas száma a községben csökkenő tendenciát mutat, de ennek oka valószínűleg a nyugdíjkorhatár folyamatos emelése. Jövedelmi helyzetükről információval nem rendelkezünk.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	17	14	21	14	14	14
41-45 év (TS 042)	Fő	3	4	3	3	0	0
	%	17,65%	28,57%	14,29%	21,43%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	4	3	2	5
	%	11,76%	7,14%	19,05%	21,43%	14,29%	35,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	2	3	2	0
	%	11,76%	7,14%	9,52%	21,43%	14,29%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	1	0	0	3
	%	0,00%	0,00%	4,76%	0,00%	0,00%	21,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	1	0	0	2	2
	%	17,65%	7,14%	0,00%	0,00%	14,29%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A községünkben élő nyugdíjasok foglalkoztatottságáról nincsenek adataink. Amennyiben a fizikai-egészségi állapotuk lehetővé teszi valószínűleg a nyári idegenforgalmi idénymunka lehetőségével tudnak élni.

³ Gyarmati Andrea Idősödés, idősellátás Magyarországon

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen idősek nappali ellátó intézménye nem működik, a település lélekszáma alapján a szolgáltatás biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A nyugdíj előtt állók foglalkoztatása során országos szinten is érzékelhető a hátrányos megkülönböztetés, melyet foglalkoztatási programokkal lehetne enyhíteni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

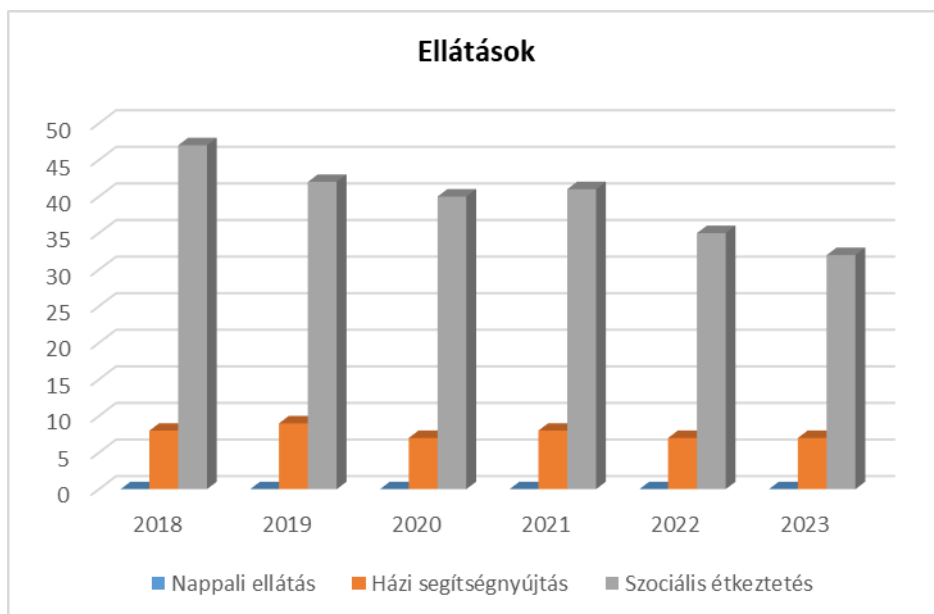
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idős rászorulóknak szociális étkeztetésben, házi segítségnyújtásban és jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülnek. A szociális segítség és személyi gondozás keretében többek között az ételkészítés és gyógyszerbeszerzés, orvoshoz, közösségi alkalmakra szállítás is megoldott. A településen idősek nappali ellátó intézménye nem működik, a település lélekszáma alapján a szolgáltatás biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat.

Az elmúlt években a kistérségben működő Egészségfejlesztési Iroda prevenciós és ismeretterjesztési, egészség nevelési céllal szakorvosok, pszichológus bevonásával többféle betegség megelőzését, kezelését bemutató előadássorozatot szervezett, egészségnapot tartott. Elsősegély nyújtási ismeretek oktatott. Ingyenes hallás-, orr-fül- gége-, látás-, melanóma szűrésre volt lehetőség. A tapasztalatok szerint a lakosság alacsony számban élt ezen programok nyújtotta lehetőségekkel.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	144	0	8	47
2019	147	0	9	42
2020	158	0	7	40
2021	164	0	8	41
2022	169	0	7	35
2023	169	0	7	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Nyugdíjas Nap, nyugdíjas kirándulás szervezése évente.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártassága a településen kevésbé jellemző. Az internet hozzáférés a könyvtár nyitva tartása alatt megoldott

d) a generációk közötti programok.

Az önkormányzat és a művelődési ház „kéz a kézben” összefogással egyre több olyan közös programot szervez, amelyek a fiatalabb és az idősebb generáció számára is egyaránt érdekes lehet.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nyugdíjas Nap, nyugdíjas kirándulás szervezése évente.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

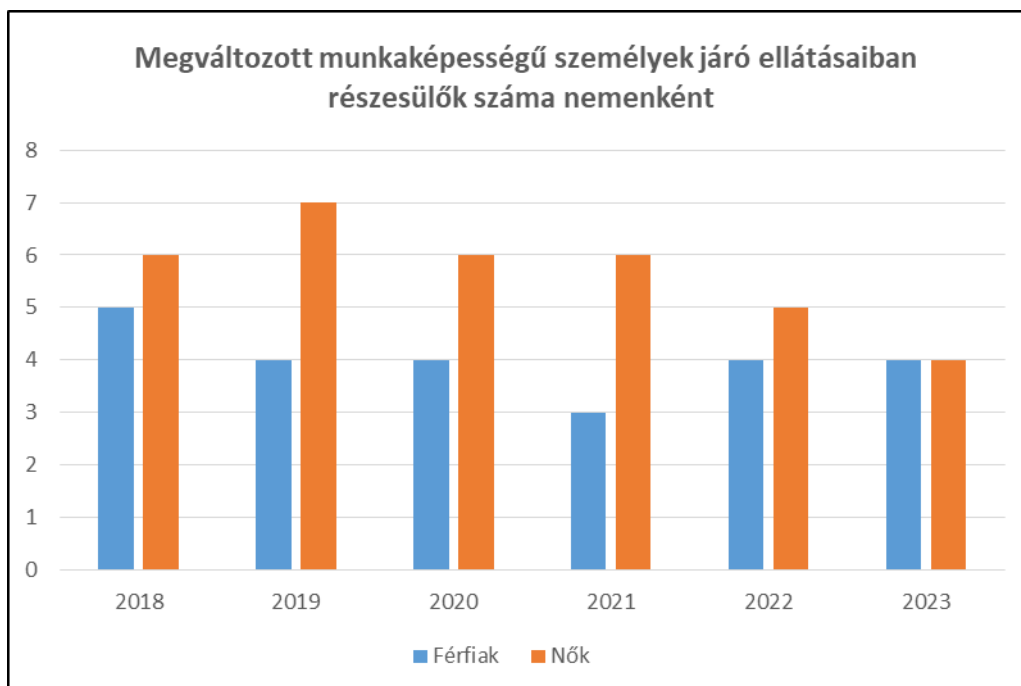
Idősek elmagányosodása, élettér beszűkülése	A meglévő struktúrák (kulturális programok, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjai) keretei közt a közösségi aktivitás ösztönzése
Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében	Időskorúakra szabott informatikai képzések szervezése Célcsoport megnyerése a részvétel és a tanfolyam hasznosságáról Tanfolyamhoz helyiség és eszközpark biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	5	6	11
2019	4	7	11
2020	4	6	10
2021	3	6	9
2022	4	5	9
2023	4	4	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Ismeretünk szerint Balatonőszödön a helyzetértékelés időpontjában 3 fogyatékos személy él, ők mozgás, látás és értelmi fogyatékosokkal élők. Mindegyikük családban él.

- a) fogyatékosokkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Balatonőszöd Községi Önkormányzatnál nincs hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élőkkel szemben. A helyzetértékelés időpontjában ismeretünk szerint a településen fogyatékkal élőket védett foglalkoztatással, vagy közfoglalkoztatásban nem alkalmaznak.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs adat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adat.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékossgal élők részére a helyi ellátórendszer létrehozása, a lakosok számánál fogva, az önkormányzatnak nem kötelező feladata. A többcélú kistérségi társulás a Máltai Szeretetszolgálattal kötött megállapodás keretében nappali ellátást és támogató szolgáltatást biztosít a fogyatékossgal élők részére Siófok-Kilitiben, ahová a szolgálat kisbusza szállítja településünkről a szolgáltatás igénybe vevőjét. Ismereteink szerint balatonőszödi személy részére nem veszik igénybe ezen ellátást.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek az egészségi állapotukból adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez az állami ellátórendszer által különféle pénzbeli ellátásban és kedvezményben részesülhetnek:

- fogyatékossgai támogatás,
- magasabb összegű családi pótlék,
- vakok személyi járadéka,
- rokkantsági járadék,
- közgyógyellátás,
- közlekedési kedvezmény,
- parkolási igazolvány,
- személyi jövedelemadó kedvezmény,
- gépjármű adó fizetési kedvezmény,
- utazási költségtérítés.

A településünkön élő fogyatékossgal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásairól nem rendelkezünk információval.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Közvetlenül a településen nem érhetőek el rehabilitációs vagy egészségügyi ellátások fogyatékkal élők részére, ezért mindenesetben vagy Siófokra vagy Kaposvárra szükséges az érintetteknek elutazniuk, ahol a helyi családsegítő és gyermekjóléti központ szakemberei tudnak további segítséggel szolgálni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítést elsősorban az intézmények felújításával együttesen valósítja meg az önkormányzat

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.

A település honlapjának akadálymentesítettsége nem megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A középületek akadálymentesítettsége megoldott, az egyéb munkahelyek esetében nem áll rendelkezésünkre információ.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat a tulajdonában levő terek, parkok, járdák, játszóterek felújítása, fejlesztése során, fokozatosan igyekszik gondoskodni az akadálymentes hozzáférés biztosításáról.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Speciálisan a fogyatékkal élő személyeket célzó helyi szolgáltatások nem jellemzik a települést.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Balatonőszöd Községi Önkormányzat támogatások, juttatások esetén él a pozitív diszkrimináció adta lehetőségekkel. Továbbá az igazgatási, közművelődési, szociális szolgáltatásokat közvetlenül ellátó személyek fokozottan körültekintő eljárásában nyilvánulhat meg a pozitív diszkrimináció.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs adat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs adat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, közintézmények, akadálymentesítettsége nem teljes körű, mely az időseket és fogyatékkal élőket érintő probléma. A tömegközlekedés (buszmegállók, járatok) nehezen elérhetőek a külterületekről, különösen az idősek számára.	Teljes akadálymentesítettség legalább 3 fő közintézménynél, akadálymentes járdák kialakítása, mozgássérültek parkolóinak bővítése
Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.	Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Település fiataljai közül sokan középiskolai, egyetemi tanulmányaik után nem térnek vissza, mivel a helyi munkalehetőségek korlátozottak, ill. kevés a számukra vonzó kulturális-közösségi program	<ul style="list-style-type: none"> - fiatalok számára ösztöndíj program létrehozása (pl. egészségügyi, szociális pálya ösztönzésére) - fiatal vállalkozók mentorálása, - „Hazaváró program”: visszatelepülni vágyók támogatása lakhatással, helyi munkavállalással - fiatalokkal közösen kialakított közösségi terek létrehozása(kávézó, sportpálya, kreatív műhely stb.)
Esélyegyenlőség és fenntarthatóság kapcsolata	„Zöld” esélyegyenlőség: fenntartható környezethez való hozzáférés. Az energiaszegénység kockázatának csökkentésére a szociálisan rászorulóknak számára energiahatékonysági támogatás szükséges. Lakásfelújítási és szigetelési támogatás bővítése, közösségi kert kialakítása a szociálisan rászorulóknak számára, faültetési program elindítása iskolások bevonásával, környezeti, nevelési programok az óvodában, iskolában.
Kevés a közös program, amely a generációk közötti szakadékot enyhítené.	Több olyan közösségi program szervezése, amelyekbe bele lehet vonni a gyerekeket, fiatalokat, középkorúakat és időseket egyaránt.
Digitális esélyegyenlőség: hozzáférés és készségek erősítése	Közösségi internet-hozzáférési pontok kialakítása. Digitális taneszközökkel való ellátottság vizsgálata – civil partnerekkel közös „digitális mentorhálózat” létrehozása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Balatonőszöd Községért Egyesület:

Az Egyesület célja: Balatonőszöd község kulturális örökségének védelme, hagyományainak megőrzése, az épített környezetének megóvása, a település tisztaságának és rendezettségének fokozása, a helyi önkormányzat kötelező (településrendezési) és önként vállalt közfeladatainak hatékonyabb ellátására vonatkozó segítség. Az Egyesület közvetlenül

is támogatja a helyi kezdeményezéseket, amelyek Balatonőszöd múltjának megismerésére és megismertetésére törekszik, múltbéli szakmák, foglalkozások, kézműves tevékenységek, rendezvények, szokások hagyományainak ápolását szolgálják, vagy tárgyainak megőrzését segítik elő. A község lakosságának és üdülő ingatlan tulajdonosainak, valamint az ide érkező vendégek komfortérzetének javítását szolgáló és célzó eljárások, módszerek, eszközök, és eszköz rendszerek kifejlesztésének kezdeményezése, anyagi erkölcsi támogatása, koordinálása, ezzel is hozzájárulva az egyesület tagságán kívüli nagyobb közösségnek a település turisztikai kínálatának biztosításához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, az aktív pihenés és szórakozás biztosításához. Az alakulás évétől folyamatosan figyelemmel kíséri a település közterein lévő építmények állapotát, számtalan kulturális műsort rendezett és rendezvényen vett részt. Állandó szponzora lett a nemzeti ünnepeknek (március 15-e, augusztus 20, október 23) és hagyományos községi ünnepeknek (augusztus 15-i Mária nap, július utolsó hétvégéjén a falunap, ősszel rendezendő szüreti felvonulás és bál, Mikulás nap), és hagyományt teremtett az adventi séta, december 1-24 napig tartó és 24 családi ház ablakának díszítését meglátogató rendezvénynek, mely a karácsony előestéjének ünnepével zárul. Balatonszemesre és a környező településekre is kihatással járó gyermeknapot, Halloween ünnepet rendez. Jutalmazza az óvodásokat, iskolás korúak jó tanulóit, jó sportolóit.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A társadalmi szervezetek tevékeny részesei az önkormányzati programsorozat megvalósításának, a nemzeti ünnepekről való megemlékezésnek. Az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a civil szervezetek helyiséghasználatát a Művelődési Házban.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Balatonőszöd Község Önkormányzata közhatalmi és közigazgatási feladatait a Balatonszemesi Közös Önkormányzati Hivatal révén, közös hivatali megállapodás keretében látja el. A hivatali működés révén közvetlen kapcsolata van Balatonszemes településsel. Az említett település mellett a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás tagjaként, intézményfenntartás és szolgáltatásszervezés területen közvetlen kapcsolata van Balatonszárszó, Szólád, Teleki, Kötcese, Nagycsepely, Balatonföldvár, Kereki, Pusztaszemes, Bálványos, Szántód és Köröshegy településekkel. Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr óvoda és mini bölcsőde Intézményfenntartó Társulás tagjaként szorosabb munkakapcsolat fűzi Balatonszemes és Somogytúr Önkormányzatához. Balatonszárszói Óvodafenntartó Társulás tagjaként szorosabb kapcsolat fűzi Balatonszárszó Önkormányzatához. A Siófoki Járás tagjaként, szervesen kapcsolódik, mint középszintű központhoz, Siófok városhoz – középiskolák, foglalkoztatási osztály, földhivatal, városi bíróság. Rendőrkapitányság Siófokon működik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A településen működő piacorientált szereplők közvetlenül nem vesznek részt az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzügyi nehézsége, szezonális munkalehetőség	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása. Szociális tűzifa pályázat benyújtása.
Gyermekek	A nyári szünetben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott	Nyári gyermekfelügyelet
	A meglévő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló	Játszóterek felújítása, fejlesztése
	Egyre több a sajátos nevelésű igényű, valamint tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarral, nehézséggel küzdő gyermekek száma	pedagógiai szakszolgálat működése a településen
Idősek	Az idősek elmagányosodása, életterük beszűkülése.	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése
	Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében	Digitális szakadék csökkentése

Nők	A kisgyermekes nők számára nehezebb munkaerőpiacra való visszatérés, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát munkahelyek
Fogyatékkal élők	Középületek, közintézmények, akadálymentesítettsége nem teljes körű, mely az időseket és fogyatékkal élőket érintő probléma. A tömegközlekedés (buszmegállók, járatok) nehezen elérhetőek a külterületekről, különösen az idősek számára.	teljes akadálymentesítettség legalább 3 fő közintézménynél, akadálymentes járdák kialakítása, mozgássérültek parkolójának bővítése
	Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.	Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Esélyegyenlőség és fenntarthatóság kapcsolata	„Zöld” esélyegyenlőség: fenntartható környezethez való hozzáférés. Az energiaszegénység kockázatának csökkentésére a szociálisan rászorulóknak számára energiahatékonysági támogatás szükséges. Lakásfelújítási és szigetelési támogatás bővítése, közösségi kert kialakítása a szociálisan rászorulóknak számára, faültetési program elindítása iskolások bevonásával, környezeti, nevelési programok az óvodában, iskolában.
	Kevés a közös program, amely a generációk közötti szakadékot enyhítené.	Több olyan közösségi program szervezése, amelyekbe bele lehet vonni a gyerekeket, fiatalokat, középkorúakat és időseket egyaránt.
	Település fiataljai közül sokan középiskolai, egyetemi tanulmányaik után nem térnek vissza, mivel a helyi munkalehetőségek korlátozottak, ill. kevés a számukra vonzó kulturális-közösségi program	<ul style="list-style-type: none"> - fiatalok számára ösztöndíj program létrehozása (pl. egészségügyi, szociális pálya ösztönzésére) - fiatal vállalkozók mentorálása, - „Hazaváró program”: visszatelepülni vágyók támogatása lakhatással, helyi munkavállalással - fiatalokkal közösen kialakított közösségi terek létrehozása(kávézó, sportpálya, kreatív műhely stb.)

	<p>Digitális esélyegyenlőség: hozzáférés és készségek erősítése</p>	<p>Közösségi internet-hozzáférési pontok kialakítása. Digitális taneszközökkel való ellátottság vizsgálata – civil partnerekkel közös „digitális mentorhálózat” létrehozása.</p>
--	---	--

Jövőképünk

Fontos számunkra a mélyszegénységben élők munkavállalásának elősegítése, a szociális ellátórendszer révén létbiztonságának előmozdítása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek által igénybe vett ellátórendszer fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősek a faluközösség aktív tagjai legyenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztathatóság javítását célzó programokról nyújtott folyamatos ismeretterjesztést.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők akadálymentesen igénybe vehessék a közintézmények szolgáltatásait.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés és eredményeinek fenntartásának hatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Esélyegyenlőség és fenntarthatóság kapcsolata	A fenntartható környezethez való hozzáférés szintén esélyegyenlőségi kérdés. Az energiaszegénység kockázatának csökkentéséhez a szociálisan rászorulóknak számára energiahatékonysági támogatás szükséges.	Zöld” esélyegyenlőség: fenntartható környezethez való hozzáférés. Lakásfelújítási és szigetelési támogatás bővítése, közösségi kert kialakítása a szociálisan rászorulóknak számára, faültetési program elindítása iskolások bevonásával, környezeti, nevelési programok az óvodában, iskolában.	költségvetés, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia 2030	Pályázati lehetőség feltárása, forrás biztosítása	polgármester, intézményvezetők	2030. 05. 31. (péntek)	Intézmények, családok visszajelzése. Elkészült projektek.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan fenntartható	Nem releváns
2	Generációk közötti szakadék enyhítése	Kevés a közös program, amely a generációk közötti szakadékot enyhítené	Több olyan közösségi program szervezése, amelyekbe bele lehet vonni a gyerekeket, fiatalokat, középkorúakat és időseket egyaránt.	költségvetés, gazdasági program	Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025) Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Magyar Nemzeti	igényfelmérés, pályázati források felkutatása, programlehetőségek felkutatása, szervezése, azokról a célcsoport informálása	polgármester, művelődési ház vezetője, intézményvezetők	2030. 05. 31. (péntek)	Visszajelzések a lakosságtól, az érintett személyektől.	humán, pénzügyi, technikai	Erőforrások folyamatos megléte esetén fenntartható	Nem releváns

					Felzárkóztatási Stratégia 2030							
3	Fiatal felnőttek helyzete	Település fiataljai közül sokan középiskolai, egyetemi tanulmányaik után nem térnek vissza, mivel a helyi munkalehetőségek korlátozottak, ill. kevés a számukra vonzó kulturális-közösségi program	- fiatalok számára ösztöndíj program létrehozása (pl. egészségügyi, szociális pálya ösztönzésére) - fiatal vállalkozók mentorálása, - „Hazavárási program”: visszatelepülési vágyók támogatása lakhatással, helyi munkavállalással fiatalokkal közösen kialakított közösségi terek létrehozása(kávézó, sportpálya, kreatív műhely stb.)	költségvetés, gazdasági program	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázati lehetőség feltárása, forrás biztosítása, ún. fészeklakásállomány bővítése	polgármester, művelődési ház igazgatója	2030. 05. 31. (péntek)	A fiatal felnőttek számának növekedése a településen.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan fenntartható	Nem releváns
4	Digitális esélyegyenlőség	Balatonörszöld lakosságának digitális eszközökhöz való hozzáférése nem áll rendelkezésre pontos adat. Az országos adatok és a helyi tapasztalatok alapján feltételezhető, hogy az idősek és az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők digitális kompetenciája alacsonyabb, ami korlátozza az információhoz, közszolgáltatásokhoz, oktatáshoz és munkalehetőségekhez való hozzáférést.	Közösségi internet-hozzáférési pontok kialakítása. Digitális taneszközökkel való ellátottság vizsgálata – civil partnerekkel közös „digitális mentorhálózat” létrehozása.	költségvetés, gazdasági program	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázati lehetőség feltárása, forrás biztosítása, kapcsolatfelvétel civil partnerekkel	polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	A kialakított internet-hozzáférési pontok. Digitális eszközök megléte, használatbavételük. Visszajelzés a felhasználóktól.	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan fenntartható	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												

1	A kiépített helyi szociális ellátórendszer megőrzése	Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzügyi nehézsége, szezonális munkalehetőség	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása. Szociális tűzifa pályázat benyújtása	költségvetés, gazdasági program	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az éves költségvetés tervezésekor a szociális ellátórendszer fenntartáshoz szükséges források beépítése. Szociális tűzifa pályázat benyújtása, önrészek biztosítása.	polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	Csökkennek az anyagi nehézségekkel küzdők terhei.	pénzügyi: önkormányzati költségvetés, pályázati forrás, adományok	Az erőforrások megléte esetén folyamatosan biztosított	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári gyermekfelügyelet	A nyári szünetben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott.	Nyári napközi, nyári táborok, felügyelt szüneti programok szervezése az önkormányzat nagyobb fokú bevonásával, támogatásával.	költségvetés, gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. igényfelmérés 2. pályázati források felkutatása 3. szüneti programlehetőségek felkutatás, szervezése, azokról a célcsoport informálása	családsegítő, iskolai szociális munkás, pedagógusok, gyermekvédelmi felelős, művelődési ház dolgozói Felelősök: családsegítő, iskolai szociális munkás	2030. 05. 31. (péntek)	Általános iskolás korú gyermekek felügyelt, hasznos időtöltése. Szülők visszajelzése	humán, pénzügyi, technikai	Az erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított	Nem releváns
2	Játszóterek felújítása, fejlesztése	A meglévő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló	1. a jelenlegi eszközállomány műszaki állapotának felmérése, a gyermekek biztonsága érdekében a karbantartásuk megvalósítása 2. A régi játszótéri eszközök lecserélése, és a mai szabványoknak megfelelő, korszerű játék és mozgáselemek beszerzése. 3. Egy új, korszerű, élménypark szerű játszótér kialakítása.	költségvetés, gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	- műszaki állapot felmérése, szükséges karbantartási munkák elvégzése - játszótérfejlesztési pályázatok feltárása - pályázat benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése - mai szabványoknak megfelelő eszközök beszerzése	műszaki ügyintéző, önkormányzat, polgármester Felelős: polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	az elkészült beruházás	pénzügyi és humán erőforrás	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

3	Pedagógiai szakszolgálat működése a településen	Megnövekedett a sajátos nevelésű igényű, valamint tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarral, nehézséggel küzdő gyermekek száma	1. helyi szinten megvalósuló fejlesztés, nem kell messzire utazni. Így azoknak a családoknak is nagy könnyebbséget jelentene, akiknek amúgy időben és anyagilag megterhelő az utazás 2. A gyermekek korai fejlesztése, időben történő felismerése 3. Helyi szakemberek foglalkoztatása	költségvetés, gazdasági program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. pályázati források felkutatása 2. szakemberek megléte 3. megfelelő helyiség biztosítása	polgármester, védőnő, gyermekorvos, intézményvezetők	2030. 05. 31. (péntek)	visszajelzés a szülőktől, szakemberektől	pénzügyi és humán erőforrás	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
---	---	---	--	---------------------------------	--	--	--	------------------------	--	-----------------------------	---	--------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Családbarát munkahelyek teremtése	A kisgyermekes nők számára nehezebb munkaerőpiacra való visszatérés, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős vagy egyedi munkarend szerinti foglalkoztatási feltételek kidolgozása a közintézményekben.	költségvetés, gazdasági program	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	1. A részmunkaidőben illetve egyedi munkarendben ellátható munkakörök listájának összeállítása 2. Munkaerő felvételnél közös megállapodás szerinti pozitív diszkrimináció alkalmazása 3. A részmunkaidős foglalkoztatás szükségletek szerinti fenntartása	jegyző, polgármester, munkaügyi ügyintéző Felelős: jegyző, polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	Nő a részmunkaidős dolgozók aránya.	pénzügyi és humán erőforrás	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
---	-----------------------------------	--	---	---------------------------------	---	---	--	------------------------	-------------------------------------	-----------------------------	---	--------------

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése	Az idősek elmagányosodása, életterük beszűkülése	Az idősebb korosztály nagyobb arányú bevonása a közösségi programokon való részvételre A meglévő struktúrák (kulturális programok, Derús Ősz Nyugdíjas Egyesület programjai) keretei közt a közösségi aktivitás ösztönzése	költségvetés, gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)	A programlehetőségek széleskörű meghirdetése: Hírmondó, szórólap, plakát, szociális gondozók szóbeli információnyújtása által. A megvalósult programokról cikk megjelentetése a Miújságban, a távol maradtak	programszervező, művelődési ház, szociális gondozók, önkormányzat, művelődési ház intézményvezetője, Derús Ősz Nyugdíjas Egyesület	2030. 05. 31. (péntek)	Idősek nagyobb létszámú részvétele a programokon, korábbi társas kapcsolataik újraéledése, a közösségi -társas élet pozitív hatásainak érvényesülése.	pénzügyi, humán	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
---	---	--	--	---------------------------------	---	--	--	------------------------	---	-----------------	---	--------------

						érdeklődésének felkeltése. Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjairól élménybeszámoló megjelenítése a Hírmondóban. A program helyszínére a szállítás megszervezése, abba önkéntesek bevonása. Sikeres rendezvények ismételt megszervezése						
2	Digitális szakadék csökkentése	Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében	Felhasználói szintű informatikai jártasság kialakítása tanfolyamok szervezése által. Polgárőrség, rendőrség közreműködésével felvilágosító rendezvény szervezése a digitális csalásokról.	költségvetés, gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)	Idősebb korosztályra szabott informatikai tanfolyamok szervezése Célcsoport megnyerése a részvétel és a tanfolyam hasznosságáról Tanfolyamhoz helyiség és eszközpark biztosítása	művelődési ház dolgozó, pályázatíró, önkéntesek Felelős: művelődési ház intézményvezetője	2030. 05. 31. (péntek)	Részvevők száma, felhasználói szintű tudásanyag elsajátítása, megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása	pénzügyi, technikai és humán erőforrás	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálymentesítés	Középületek, közintézmények, akadálymentesítettsége nem teljes körű, mely az időseket és fogyatékkal élőket érintő probléma. A tömegközlekedés (buszmegállók, járatok) nehezen elérhetőek a külterületekről, különösen az idősek számára.	teljes akadálymentesítettség legalább 3 fő közintézménynél, akadálymentes járdák kialakítása, mozgássérültek parkolóinak bővítése	költségvetés, gazdasági program	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)	Pályázati lehetőség feltárása, forrás biztosítása, kivitelezés, átadás	polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	Visszajelzések a lakosságtól, az érintett személyektől.	humán, pénzügyi, technikai	Erőforrások folyamatos megléte esetén fenntartható	Nem releváns
---	-------------------	---	---	---------------------------------	--	--	--------------	------------------------	---	----------------------------	--	--------------

2	Digitális akadálymentesítés	Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.	Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.	költségvetés, gazdasági program	„Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)”	Önkormányzati honlap gyengén látók részére történő akadálymentesítése. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.	beruházásokkal foglalkozó ügyintéző, pályázati, rendszergazda, polgármester	2030. 05. 31. (péntek)	Visszajelzések a fogyatékkal élőkől	pénzügyi	Az erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns
---	-----------------------------	--	---	---------------------------------	---	--	---	------------------------	-------------------------------------	----------	---	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Balatonőszöd Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balatonőszöd Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA